Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

NAJER FOLKSBLAT | פרייז 20 גראשען | היינט 8 זייטען.

נייער פאלקסבלאט

אומפארטייאישע פאליטיש-געזעלשאפטליכע טאג-צייטונג

Nr. 113/16113 | Łódź, Czwartek 16 maja 1929 r. | זיבעטער יאהרגאנג | לאדז, דאנערשטאג, ו אייר תרפ"ט | Nr. 113/16113

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 24-71. | אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 24-71

אלגעמיינע לאנד=אויסשטעלונג

עפענט זיך היינט אין פוזען

פּויזען, 15. (טעלעפאניש פון אונזער ספּעציעלען שליח).

היינט, דאנערשטאג, 10 א זייגער אינדערפריה קומט פאר די אפיציעלע פייערליכע עפענונג פון דער אלגעמיינער לאנד־אויסשטעלונג אין פּויזען.

דעם פייערליכען אקט פון עפענען די אויסשטעלונג ווערט דורכפיהרען דער מלוכה־פּרעזידענט פּראפ. מאשטשיצקי, צוזאמען מיט די פארשטעהער פון דער רעגירונג, דיפּלאמאטישען קארפּוס, מיליטער־מאכט און פארשטעהער פון ווירטשאפטליכע האנדעלס־ און אינדוסטריע־געזעלשאפטען.

דאס פּראגראם פון דער פייערליכער עפענונג שטעלט זיך פאר אזוי: נאכדעם ווי אן׳ארקעסטער וועט אפּשפּילען דעם נאציאנאלען הימן, וועלען געהאלטען ווערען רעדעס פון דעם פּרעזעס פון דער אויסשטעלונג, פּויזנער שטאט־פּרעזידענט און דערנאך וועט זיי ענטפערען דער מלוכה־פּרעזידענט. הערנאך וועלען אלע געסט בעזוכען די פּאוויליאנען פון דער אויסשטעלונג.

2 א זייגער בייטאג וועט אין הויפּט־רעסטאראן פון דער אויסשטעלונג פארקומען א מיטאג און אויף דער נאכט וועט דער מלוכה־פּרעזידענט אויפנעהמען די איינגעלאדענע געסט מיט א באנקעט אין די זאלען פון פּויזנער שלאס.

דעם מארשאל פּילסודסקי וועט אויף דער פּויזנער אויסשטעלונג פארטרעטען דער גענעראל קאנאזשעווסקי.

פאר די פּריוואטע בעזוכער ווערט די אויסשטעלונג היינט געעפענט ערשט 3 בייטאג.

ראדיא-פאטאגראפיעס פון דער פויזנער אויסשטעלונג

פּויזען, 15. (טעלעפאניש פון אונזער ספּעציעלען שליח).

די פּויזנער ראדיא־סטאציע וועט 2 מאל אין טאג ארויסשיקען צו די אייראפּעאישע ראדיא־סטאציעס פאטאגראפיעס פון דער אויסשטעלונג. די דאזיגע ראדיא־פאטאגראפיעס וועלען ארויסגעשיקט ווערען דורך א ספּעציעלען אפּאראט (פּולטאגראפיע). נעכטען זענען שוין ארויסגעשיקט געווארען די ערשטע פאטאגראפיעס פון די שעפער פון דער אויסשטעלונג: פּרעזידענט ראטאיסקי און ד״ר וואכאוויאק.

צוליב דעם בוך „אים וועסטען ניכטס נייעס"

ווערט פערפיהרט א קרימינעלער פראצעס געגען א ווארשאווער יודישען פערלעגער

וואַרשאַ, 15. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספּאנדענט).

דער „אולשטיין־פערלאג" אין בערלין האט צוגעשיקט א פאדערונג צום ווארשעווער יודישען פערלעגער, וועלכער האט ארויסגעגעבען די יודישע איבערזעצונג פון דעם בעריהמטען בוך פון רעמארק „אים וועסטען ניכטס נייעס", אז די גאנצע אויפלאגע זאל תיכף פערניכטעט ווערען, ווייל ס׳איז נישט ערלויבט איבערצוזעצען דאס בוך. דער אולשטיין־פערלאג טיילט גלייכצייטיג מיט, אז געגען דעם יודישען פערלעגער ווערט פערפיהרט א קרימינעלער פּראצעס.

אפגאניסטאן צופאלט זיך

יעדער שבט מאכט זיך א מלוכה׳לע

לאנדאן, 15 (ספּ. טעל.) פון קאבול טיילט מען מיט, אז א רייה שבטים האבען בעשלאסען זיך אפּצוטיילען פון דער אפגאניסטאנישער מלוכה און שאפען זיך אייגענע מלוכה׳לעך מיט אייגענע הערשער. ביז איצט האבען זיך שוין דערקלערט פאר זעלבסטשטענדיג די פּראווינצען יעלאלאבאד און קהאסט-גארדעס. די נייע מלוכה׳לעך ווילען זיך געפינען אונטער׳ן פּראטעקטאראט פון ענגלאנד.

משפט איבער לינקע יודישע אקאדעמיקער אין ווארשא

ווארשא, 15 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספּאנדענט). דאנערשטאג (היינט) קומט פאר אין דער יודישער אקאדעמישער היים אין ווארשא א געריכט איבער די מיטגלידער פון דער לינקער גרופּע „פּאכאדניא", וועלכע האבען זיך אפּגעזאגט אנטיילצונעהמען אין דער אקציע צו בויען א הויז פאר יודישע אקאדעמיקער.

די „פּאכאדניא"-גרופּע האט ארויסגעלאזען אן אויפרוף, אין וועלכען זיי רופען אלע אנהענגער צו קומען אין דער אקאדעמישער היים און נישט דערלאזען צום משפּט.

גרויסער ערפאלג פון א לאדזער יונגען פידעל-ווירטואז אין אמעריקא

ניו־יארק, 15. (אטע). אין דעם ניו־יארקער קארנעגי־האל איז פארגעקומען א קאנצערט פון דעם לאדזער יודישען יונגען פידעל־ווירטואז מישא פּאזנאנסקי, וועלכער האט אלעמען בעצויבערט מיט זיין שפּילען. די גאנצע ניו־יארקער פּרעסע איז פול מיט לויב־געזאנגען פאר דעם יונגען יודישען קינסטלער.

הויפט-וואהל-ביורא צום ציוניסטישען קאנגרעס

ווערט געשאפען אין ווארשא

וואַרשאַ, 15. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספּאנדענט).

לויט דער אנווייזונג פון דער לאנדאנער ציוניסטישער עקזעקוטיווע ווערט אין ווארשא געשאפען א הויפּט־וואהל־ביורא אנצופיהרען מיט די וואהלען צום ציוניסטישען קאנגרעס.

אין דעם קאמיטעט וועלען אריינגעהן 4 פארשטעהער פון עת לבנות, 2 על המשמר, 1 רעוויזיאניסט, 6 מזרחי, 2 רעכטע פ.צ., 2 התאחדות און 1 השומר הצעיר.

מורא׳דיגער אויפרייס אין א שפיטאל

60 קראנקע אומגעקומען. — הונדערטער פערוואונדעטע

ניו־יארק, 15. (אטע). אין דעם שטאטישען שפּיטאל אין קליוולענד (שטאט אהייא) איז פארגעקומען א מוראדיגער אויפרייס אין דער לאבאראטאריע פון ליכט־שטראלען. דער אויפרייס איז געווען אזא שרעקליכער אז 60 קראנקע זענען ארויסגעווארפען געווארען פון די בעטען און געבליבען טויט אויפ׳ן ארט. איבער 50 זענען שווער פערוואונדעט.

פון דעם אויפרייס האבען זיך די גאזען דערטראגען אויף דער גאס און צעהנדלינגער פערבייגעהער זענען געפאלען טויט, ווערענדיג דערשטיקט פון די גאזען.

2 דאלאר אן אמעריקאנער וויזע

א נייער וויזע=אפּמאך צווישען פראנקרייך אין אמעריקא

פּאריז, 15 (ספּ. טעל.) צווישען דער פראנצויזישער און אמעריקאנער רעגירונג איז געשלאסען געווארען א נייער אפּמאך וועגען וויזעס.

יעדער פראנצויזישער בירגער וועט קענען בעקומען א וויזע קיין אמעריקא אויף א פילמא. ליגער הין- און צוריק-רייזע פאר 2 דאלאר. דאס זעלבע איז אויך נוגע אמעריקאנער בירגער, וועלכע פאהרען קיין פראנקרייך.

וואָרנונג!

אין „נייעם פאלקסבלאט" נומ׳ 91 פון 16/4, האבען מיר געמאלדען, אז עס האט זיך דערלויבט א פינסטערע פּערזאן צו זאמלען נדבות לטובת אונזער פעראיין. טראץ דער מעלדונג האבען מיר בעקומען א ידיעה, אז דער זעלבער ערלויבט זיך ווייטער צו זאמלען געלד, דעריבער בעטען מיר די לאדזער בעפעלקערונג זיך נישט צו לאזען אפּפירען פון פערשידענע אפּעריסטען און די פּערזאן צו פערהאלטען און איבערגעבען איהם דער מאכט. מיר האבען אונזער אייגענעם אינקאסענט, וועלכער איז פערזעהען מיט א פולמאכט ר׳ שלמה גאלדבאנד.

אין נאמען פון דער גאנצער פערוואלטונג

פּרעזעס פון 1-טען יידישען לאדזער בענענזיימטיגען הילפס-פעראיין גמילות חסדים גרינער מארק 7

יוסף עלעבנאוויטש.

בעקאנטמאכונג.

דערמיט מאך איך בעקאנט, אז אזוי ווי איך האב געהאט א סכסוך מיט יענקעל קליינמאן האב איך געוואונען לויט׳ן פּסק פון א שידס-געריכט דאס איינגעלעגטע געלד פון 50 זל. וועלכע איך גיב אוועק אויף פאלגענדע וואוילטעטיגע אינסטיטוציעס: 25 זל. פאר׳ן יתומים-הויז זגערזשער 40 25 זל. פאר דער ישיבה בית-ישראל באלעקסאנדער.

דאס געלד איז אפּצונעהמען ביי ה׳ נתן דוד מידלארזש, קילינסקיעגא 60. מיט אכטונג

ש. זילבערשטיין, גרודזשאנדז.

דער בעוואוסטער

רעסטאראן פון מ. פאגעלמאן

מאכט בעקאנט דעם געעהרטען פּובליקום, אז ביי מיר איז צובעקומען געשמאקע

פריהשטיקען, מיטאגען און אווענטברויטען

מילכיגע און פליישיגע

מיטאגען פון 2⁵⁰ זל. ⁂ אווענטברויט 1²⁰ זל.

דע בופעט איז פערזעהן מיט אין און אויסלענדישע געטראנקען.

דער רעסטאראן איז אפען ביז 12 א זייגער ביינאכט.

מיט אכטונג מ. פאגעלמאן, צעגעלניאנא 42.

אכטונג, פריזיער=מייסטער, פאלודניאווא 4

היינט, דאנערשטאג, 8 א זייגער אווענד, קומט פאר אין לאקאל פאלודניאווא 4

א פערזאמלונג

וועגען כלומר׳שטען שטרייק. אלע מיטגלידער ווערען געבעטען אין זייערע אינטערעסען פּינקטליך און צאהלרייך צו ערשיינען.

די פערוואלטונג.

געגעז בעלוינונג!

דינסטאג צווישען 8–9 אווענד איז געגנבעט געווארן

א פּאס פּאקאסט

דעריעניגער, וועלכער וועט מיר אנווייזען, וואו דאס פּאס געפינט זיך בעקומט א הויכע בעלוינונג.

ראזענבלום, נארוטאוויטשא 24 אדער טעלעפאניש 50-16.

שייטלען

אין א גרויסען אויסוואהל פון די מאדערנסטע פריזורען און פערשידענע קוואליטעטען האר צו מעסיגע פּרייזען צו בעקומען ביי

פּארזשוצקא, קאמיענא 5.

ציעכאצינעק

ד״ר מעד. י. פּישמאן

ווארשא, טווארדא 21

נעמט אן אין דער ווילע „קאשצושקא".

(נעבענאיבער די בערטער 2).

צוליב אפּרייזע

איז פרייזווידיג צו פערקויפען א פערטעל הויז

מיט א ליידיג געוועלב און א וואוינונג אין צענטרום פון שטאט.

אפּערען אין אדמיניסטראציע „נייער פאלקסבלאט" אונטער ליטערע „H. K."

7281

Dr. Z. Rakowski

ספּעצ. פאר אויערן-, נאז-, האלז- און לונגען-קראנקהייטען

קאנסטאנטינער 9, טעל. 27-81.

שפּרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7. בעצאלט אויך אין לעטשנונג, זגערזשער 17 פון 11—10 און פון 8—9

שבועה דאורייתא.

דאנערשטאג, דעם 16-טען מאי ד. י. 9 א זייגער פריה וועט דער האלץ-סוחר ה׳

אברהם אליהו טייך, דרעווגאווסקא 9

אפּגעבען א שבועה בפני מורה הוראה ר׳ פינטשע לוריע פאלנאצנא 12 צוליב א סכסוך מיט ה׳ בערל טשערניאקאוו. אלע האלץ-סוחרים, בעקערס און קאנדיטארס ווערען געבעטען צו קומען בייצואוינען די שבועה.

בערל טשערניאקאוו, פאלנאצנא 13.

התראה אחרונה.

נאך מיין התראת בי״ד אצל הרב יוסף פיינער נ״י כבר יצאתי ידי שמים, וכדי לקיים והייתם נקיים מ״ד ומישראל הנני בזה להתרות את מר חיים ברעסלער, פעטריק. 23 (נארן-געשעפט) שאם לא ישלם לי עבור הפּראטעסטירטען טשעק שלי מן יום 5/5 על סך 800 זל. עד יום 17/5 בבוקר אזי יהי׳ מעות שלא יוכל לתקן.

הערש לובלינער, זאכאדניא 54.

7274

אויטאמאביל-קאטאסטראפע מיט'ן מארשאל פילסודסקי

צום גליק איז דער מארשאל ארויס אונבעשעדיגט

ווילנא, 15 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) מיט'ן אויטאמאביל, אין וועלכען ס'איז דא געפאהרען מארשאל פילסודסקי, איז היינט פארגעקומען א קאטאסטראפע. אין א געוויסען מאמענט, ווען דער אויטא מיט'ן מארשאל פילסודסקי איז געפאהרען גאנץ שנעל, איז פלוצלינג אנגעפאהרען פון דער אנדערער ריכטונג א צווייטער אויטא, וועלכער האט זיך אנגעשטויסען אין דעם אויטא פון מארשאל פילסודסקי.

דער אויטא פון מארשאל פילסודסקי איז געבליבען גאנץ און אויך קיינעם פון מארשאל'ס סוויטע איז גארנישט געשעהען. דער צווייטער אויטא איז צושמעטערט געווארען.

מארשאל פילסודסקי וועט ווייל'ען אין ווילנא 3 טעג

ווילנא, 15 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) ווי מיר דערוויסען זיך, וועט דער מארשאל פילסודסקי ווייל'ען אין ווילנא 3 טעג.

צוזאמען מיט'ן מארשאל פילסודסקי ווײַלט אויך אין ווילנא דער קאבינעט-שעף פון קריגס-מיניסטעריום פולק. בעק.

וועגען ארטאדאקסישער מיטארבייט

אין דער יודישער אגענץ

ירושלים, 15. (יט"א) דער פארזיצער פון „מזרחי" הרב בערלין פיהרט אונטערהאנדלונגען מיט דער אגודה און אגר. ארטאדאקסישע גרופירונגען וועגען זייער אריינטריט אין דער פערברייטערטער אגענץ, כדי צו פערשטארקען די רעפרעזענטאנץ פון די ארטאדאקסישע עלעמענטען אין דער אגענץ.

געשטארבען ד"ר קאהאן-בערנשטיין פון קישינעוו

מאסקווע, 15. (יט"א) פון יעקאטערינאסלאוו איז אנגעקומען די ידיעה, אז אין עלטער פון 70 יאהר איז דארט געשטארבען דער בעוואוסטער ציוניסט ד"ר יעקב קאהאן בערנשטיין פון קישינעוו.

דאנציגער ראבינער הרב סעגאלאוויטש

וועגען די פוילישע גרים אין דאנציג

דאנציג. (יט"א) אין צוזאמענהאנג מיט אונזער לעצטער מיטיילונג וועגען דעם יודישען מצב פון פרעמדע גרים אין דאנציג, האט דער דאנציגער יט"א-פערטרעטער בעקומען אן ערקלערונג פון דעם דאנציגער ארטאדאקסישען רב הרב סעגאלאוויטש, אז די פוילישע בירגער זענען גלייך געשטעלט געווארען מיט די דאנציגער בנוגע דאס ארויסטרעטען פון א רעליגיע. אלע גרים, פון פוילען וועלכע ווילען אין דאנציג איבערגעהן פון איין רעליגיע צו אן אנדערער טרעפען נישט אן אויף קיין שוועריגקייטען און זיי ווערען אויך יודיריש אנערקענט אלס מיטגלידער פון דער יודישער רעליגיעזער געמיינשאפט.

5 מיליאן-דאלאר-קאמפיין פאר'ן „דזשאינט"

גרויסע קאנפערענץ אין אמעריקא

ניו-יארק, 15. (יט"א) אין באלטימארער האטעל איז אונטער'ן פארזיץ פון פולקאוניק ימאן פארגעקומען די ערעפנונג פון דער קאנפערענץ וועגען פעראייניגטען יודישען קאמפיין אויף צו שאפען 5 מיליאן דאלאר, וואס זענען נויטיג צו פערענדיגען דעם ווירטשאפטליכען פראגראם פון „דזשאינט".

צו דער קאנפערענץ זענען געקומען 400 דעלעגאטען פון אלע שטאטען. לואי מארשאל האט געהאלטען א רעדע אין וועלכער ער האט אנגעוויזען אויף דער נויטיגקייט דורכצופיהרען די אקציע.

צום סוף פון דער זיצונג איז אנגענומען געווארען א רעזאלוציע, וואס בעגריסט דעם אפמאך וועגען דער פערברייטערטער יודישער אגענץ.

מ'צינדט אונטער די ביאלא-וויעזשער וועלדער

ווילנא, 15. (טעלעפאניש) די וואלד-פאליציי פון די ביעלאוויעזשער וועלדער האט עהערנעכטען בעמערקט, ווי אין עטליכע ערטער זענען גלייכצייטיג אויסגעבראכען שרפות.

די אויספארשונג האט פעסטגעשטעלט, אז די שרפות קומען פון אונטערצינדונגען.

מיט א טאג שפעטער איז אין זאבלוראווער וואלד, וואס געהערט צום באראן מאנטויפעל אויסגעבראכען א גרויסע שרפה, בעת וועלכער ס'זענען אוועק מיט'ן פייער 40 העקטאר וואלד. אויך דא זאל האבען געשעהן אן אונטערצינדונג.

געשטארבען דער פארזיצער פון די בני-ברית-לאזשען אין עסטרייך

וויען, 15. (יט"א) ד אאיז געשטארבען דער פארזיצער פון די בני-ברית-לאזשען אין עסטרייך ערמונר קאן.

יודישער נצחון איבער דאנציגער פאליציי...

אין א באקס-מעטש

דאנציג, 15. (יט"א) ד אאיז פארגעקומען א באקס-מעטש צווישען דער ווארשאווער יודישער מאנשאפט „מכבי" מיט דער מאנשאפט פון דער דאנציגער פאליציי. דער מעטש האט זיך פערענדיגט מיט א רעזולטאט 2:3 לטובת „מכבי"

א שווערע בעליידיגונג פון דער יודישער קהלה אין פעז

פאריז, (יט"א) בעת דער דורכרייזע פון סולטאן פון מאראקא מירי מחמד קיין פעז איז די רעלעגאציע פון דער יודישער קהלה אין פעז, וואס איז איינגעלאדען געווארען כדי פארגעשטעלט צו ווערען דעם סולטאן, לויט דער פעראָרדנונג פון פאשא בעל-באגדאדי, בעוויטיגט געווארען פון אויפנאהמס-זאל, ערלויבענדיג צו פערבלייבען נאר דעם פארזיצער פון דער קהלה.

די מאראקאנער פרעסע פעראורטיילט די אנטיסעמיטישע האנדלונג פון פאשא.

מזרחיסטישע פערזיכערונגס-געזעלשאפט אין דאנציג

דאנציג, (יט"א) די היגע מזרחי-ארגאניזאציע האט צוזאמען מיט דער דייטש-שווייצארישער פערזיכערונגס-געזעלשאפט „דער אנקער" געעפענט א נייע פערזיכערונגס-געזעלשאפט „מזרחי אנקער".

פון די פעררינסטען פון די פערזיכערונגען וועט א געוויסער פראצענט געהען פאר ארץ-ישראל-צוועקען.

אונטערגעצונדען א טעאטער אין סאוו. רוסלאנד

ריגא, 15. (ספ. טעל.) פון מאסקווע טיילט מען מיט, אז אין דעם קאמוניסטישען טעאטער אין שטשעגלאווסק איז אי זמיטען דער פארשטעלונג אויסגעבראכען א שרפה. דאס טעאטער איז פולשטענדיג פערברענט געווארען.

בעת דער שרפה איז אונמעגליך געווען צו פיהרען ד ירעטונגס-אקציע, ווייל אלע רעטונגס- און אלארם-אפאראטען זענען פריהער דורך געהיימנישפולע הענד פערניכטעט געווארען.

ס'ווערט געפיהרט אן אויספארשונג וועגען עגטדעקען די אונטערצינדער.

ענגליש-יודישע רעפרעזענטאנץ

צו דער יודישער אגענץ

לאנדאן, 15. (יט"א) די קאנפערענץ פון די ענגלישע יודען האט אויסגעוועהלט א קאמיטעט פון 16 פערזאן, וואס זאל מיטארבייטען מיט דער ענגלישער רעפרעזענטאנץ אין דער פערברייטערטער יודישער אגענץ.

געגען צונויפרופען אן'אויסערגעוועהנליכע סיים-סעסיע

זאגט זיך ארויס די פ.פ.ס. און אלע אנדערע לינקע קלובען

ווארשא, 15 (טעלעפאניש פון אונזער סיים-קארעספאנדענט). אין צוזאמענהאנג מיט'ן פארשלאג פון ענדעקישען סיים-קלוב און פון „פיאסט" וועגען ווענדען זיך צום מלוכה-פרעזידענט מיט א פאדערונג צונויפצורופען אן'אויסערגעוועהנליכע סיים-סעסיע, האט זיך היינט בעראטען דער צ. ק. פון פ. פ. ס. און בעשלאסען, נישט אונטערצושטיצען דעם פארשלאג פון די רעכטע קלובען.

דער פ.פ.ס.'ישער קלוב האלט, אז אינ'ם איצטיגען מאמענט איז נישט געוואונשען צונויפצורופען דעם סיים.

אין דער זעלבער מיינונג וואס די פ. פ. ס., זענען אויך אלע איבריגע לינקע.

אכטונג, געעהרטע דאמען! צו דער בעקוועמליכקײַט פון דער געעהרטער קונדשאפט, איז
געווארן געעפענט אויף באוראט 8 א.פ.
„BELADI"
אלאגער פון שטרימף 1-טע און 2-טע סארטען,
זיידענע רעפארמעס
און פון פערשידענע טריקא=אויסארבייטונגען, פון אייגענער אויסארבייטונג און פון ערשטקלאסיגע פאבריקען, זאוי פערשידענע גאלאנטעריע. קאנקורענץ=פרייזען!

KURSY
KIEROWCÓW SAMOCHODOWYCH
יודישע שאפער-קורסען ביי דער האנדווערקער-שולע
אויף פאמארסקא 46/48
ווערען געעפענט אין מאי ד. י.
איינשרייבונגען נעהמט אן די קאנצעלאריע פון דער האנדווערקער-שולע טעגליך פון 10–2 מיטאג און פון 7–9 אווענד.

Dr. med.
W. EYCHNER
גינעקאלאג=אקושער
זגערזשער 11.
טעל. 34-72
נעמט אן פון 6–8 אווענד

אביער-שענק
פרייזווירדיג צו פערקויפען. צו ערפאהרען אין פריזיער-אנשטאלט בושעזשינער 82. 7272

נוצט אויס די געלעגענהייט!
נור נאך א קורצע צייט!
צו יעדען ½ טוץ פרעכטיג רעטושירטע פאסט=פאטאגראפיעס (1 פערזאן) גיבען מיר צו גראטיס
אפארטרעט
אויסערדעם ווערען אויסגעפירט עלערליי שענסטע קונסט-פאטאגראפיעס לויט די נייעסטע פאטא-קונסט.
מיט אכטונג
פאר שולען און פעראיינען-בעזונדערע הנחות.
קונסט=פאטאגראפישער אטעליער
„PARISIEN"
פראנציסקאנער 30

מעבעל, שלאסערי און שווייסערי
J. REDER
ŁÓDŹ, Konstantynowska 11
(Róg Zachodniej)
נעמט אן אלערלײ שלאסערײ-ארבייטען צו ביליגע פרייזען און פינקטליכע אויספיהרונג.
פריוואט-וואוינונג: גדאנסקא 20.

Dr. med. ALBERT GOTLIB
פיעטריקאווער 26, טעל. 77-50.
אקושער און ספעציאליסט פון פרויען-קראנקה.
נעהמט אן פון 4 ביז 7 אווענד.
1340

GŁÓWNA
WYGR. 750.000 ZŁ.
CO DRUGI LOS WYGRYWA
CIĄGNIENIE JUŻ 23-24 MAJA
KTO O DOBRO DOMU SWEGO DBA WINIEN BEZWZGLĘDNIE KUPIĆ U NAS LOS I KL. 19EJ LOT. PAŃSTW.
WYPŁACILIŚMY ZA WYGRANE U NAS LOSY MILJONY, MILJONY ZŁOTYCH.
RYZYKO MINIMALNE. CENA BARDZO NISKA
1/4 10 zł. 2/4 20 zł. 3/4 30 zł. 1/1 40 zł.
NASZE SZCZĘŚLIWE ADRESY:
E. LICHTENSTEIN i S-KA, WARSZAWA.
ODDZIAŁ: ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 72
KONTO P.K.O. Nº 64209.
FIRMA EGZ. OD R. 1835.
OGÓŁEM DO WYGRANIA
ZŁ. 28.272.000 ZŁ

אַלגעמיינע לאַנד-אויסשטעלונג אין פּוֹיזען

היינט, דאָנערשטאָג עפענט זיך אין פּוֹיזען די אַלפּוֹילישע אויסשטעלונג, וואָס דאַרף אָפּשפּיגלען פאַר די אייגענע אויגען, און פאַר די אויגען פון דער גרויסער וועלט דעם פּראָדוקטיווען אויפשוואונג אין משך פון 10 יאָהר פון דעם בעפרייטען זעלבסטשטענדיגען פּוילען.

די פערדינסט פון אָרגאַניזירען די ראָזיגע אויסשטעלונג און האָפענטליך פון אַוועקשטעלען זי אויף אַ געהעריגער קולטורעלער מדרגה אין וועלט־מאַשטאַב געהער צו דער שטאָט פּוֹיזען גופא, קודם כל — אַ דאַנק דער איניציאַטיוו און קאַפּיטאַל פון אָט דער שטאָט וועט פּוילען איצט האָבען איהר ערשטע [illegible]כטע און וואָגיגע אויסשטעלונג, אויף וועלכער עס וועלען געוויזען ווערען אַלע געביטען און מינים פון פּוילישער שעפערישקייט.

אין די פיער הויפּט־אָפּטיילונגען פון דער פּוֹיזנער אויסשטעלונג וועלען רעפּרעזענטירט זיין: א) די פּוילישע קולטור און קונסט, ב) נאַציאָנאַלע ווירטשאַפט, ג) פיזישע דערציהונג און ספּאָרטען, און ד) עמיגראַציע.

אין פינף קאָמפּלעקסען, וואָס זענען פעראייניגט מיט זיך אין איין גאַנצקייט געפינען זיך די אויסגעשטעלטע געגענשטאַנדען, צוטיילט אויף 32 גרופּען לויט'ן פאָלגענדען סדר:

1) דאָס לאַנד, בעפעלקערונג, אַדמיניסטראַציע, 2) וויסענשאַפט און דערציהונג, 3) קונסט, 4) לאַנדווירטשאַפטליכע פּראָדוקציע, 5) חיות און עופות, 6) וועלדעריי, 7) גערטנעריי, 8) באַרג־פּראָדוקציע, 9) נאַפט, 10) מינעראַלען, 11) גלאָז־וואַרג, 12) הוטע־אויסאַרבייטונגען, 13) מעטאַלען, 14) מאַשינעריע אַפּאַראַטען, 15) אַריבערפיהר־מיטלען, 16) בוי־פּראָדוקציע, 17) עלעקטראָטעכניק, 18) שפּייזען, 19) כעמישע פּראָדוקטען, 20) איבער־אַרבייטונגען פון חיה־פּראָדוקטען, 21) פּאָליגראַפישע אינדוסטריע, 22) געהילץ, 23) טעקסטיל, 24) קאָנפעקציע, 25) פּאַפּיר־אויסאַרבייטונגען, 26) גאַלאַנטעריי און שפּילצייג, 27) האַנדעל, פינאַנצען און פערזיכערונגען, 28) מלאכות און פאָלקס־אויסאַרבייטונגען, 29) אינסטיטוציעס פאַר עפענטליכען געברויך, 30) היגיענע און געזעלשאַפטליכע אויפזיכט, 31) פיזישע ענטוויקלונג, טוריסטיק, ספּאָרטען און 32) עמיגראַציע.

חוץ מזה נעמט אַרום דער פּוֹיזנער אויסשטעלונגס־שטח אַ פערוויילונגס־פּאַרק און אַ ספּאָרט־אַרענע מיט אַ געדעקטער טריבונע פאַר פיער טויזענד צושויער.

בעת דער אויסשטעלונג דאַרפען אין פּוֹיזען פאָרקומען אַן ערך 150 צוזאַמענפאָהרען און קאָנגרעסען.

אין משך פון די פיער חדשים ריכט מען זיך אין פּוֹיזען אויף אַפּיל־מיליאָנען בעזוך סיי פון לאַנד גופא, סיי פון אויסלאַנד, און דעם רעזולטאַט פון דער ראָזיגער גרויסער פערמעסטונג אויפ'ן אייראָפּעאישען שטיינער איז נאָך פריהצייטיג צו שאַצען.

די צעהן פרייע יאָהר פון דעם בעניטען פּוילען איז אַ פריידיגער טאָג אין איהר לעבען און שאַפען און דורך דער רעפּרעזענטאַנץ־אויסשטעלונג וועט דערמעגליכט ווערען סיי די איינענע בירגער, סיי די אויסלענדער צו אָריענטירען זיך אין די נאַטור־רייכטימער און אין דער פּראָדוקציע־פעהיגקייט פון פּוילען.

דאָס וועט זיין אַ מין מאַניפעסטאַציע פון פּוילענס שעפערישקייט, מעגליכקייטען, גרויסקייט און צוקונפט, און מחמה —

מיר יודען האָבען אויך אַ גרויסען חלק אין די פערשידענע צווייגען פון דער לאַנד־פּראָדוקציע; מחמת יודישע אַרבייט און פעהיגקייטען שפּילען אויך נישט קיין קליינע ראָלע אין דער ענטוויקלונג פון'ם נייעם פּוילען — וועלען מיר צוזאַמען מיט'ן פּוילישען פאָלק פייערען די גרעסטע אויפמערקזאַמקייט און אינטערעס דעם איצטיגען רעפּרעזענטאַטיווען פּוֹיזען; וואָס דאַרף קונה שם זיין פּוילען פאַר דער גרויסער וועלט נישט, ווי אַ שטח פאַר סעקרעטאַרטשיקס הפקר־שפּילען, נאָר פאַר אַ פּראָדוקטיווען, פּרוכטבאַרען באָדען אין דער בליהונג פון מיי און פריהלינג!

מ—ס.

יוּדישע נייעס פוּן רוּסלאַנד

רוּסישע יוּדען בעזאָרגען זיך מיט קדישים-זאָגער אויף לאחר מאה ועשרים שנה

מאָסקווע. (יט״א) פון באָריסאָוו, מינסקער גובערניע, ווערט מיטגעטיילט, אַז די דאָרטיגע יודען פערזאָרגען זיך מיט געדונגענע קדישים אַנשטאָט זייערע זיהן די קאָמוניסטען. די פּראַאינטערעסירטע יודען, וואָס ווייסען, אַז זייערע קינדער די קאָמוניסטען וועלען נאָך זיי לאחר מאה ועשרים שנה קיין קדיש נישט זאָגען האָבען זיך אָרגאַניזירט אין אַ געזעלשאַפט. יעדער מיטגליד פון דער ראָזיגער געזעלשאַפט צאָהלט איין צו 8 און צו 12 רובל. דאָס ראָזיגע געלד געהט אויף אויסצוהאַלטען אַ ספּעציעלע „חברה קדיש־זאָגער".

גרוֹיסע פאַבריקען פאַר יוּדישע אַרבייטער ווערען געעפענט אין כאַרקאָווער קרייז

מאָסקווע. (יט״א) דער „קאָמועט" טיילט מיט, אַז לויט'ן מוסטער פון קערטש וועלען יודישע יונגעלייט אויך אָנגענומען ווערען אויף אַרבייט אין אַ צאָהל פאַבריקען אויף אוקראַינע.

עטליכע הונדערט יודישע שוסטער וועלען איצט בעקומען אַרבייט אין כאַרקאָוו אויף אַ נייער שוך־פאַבריק, וואָס מען טרעט איצט צו צו בויען. די פאַבריק וועט אַרויסגעבען טעגליך 8000 פּאָר שיך און וועט אויסאַרבייטען יעהרליך 20 מיליאָן פונט כראָם.

דער אוקראַאינישער „קאָמועט" האָט איצט געשלאָסען אַן אָפּמאַך מיט די טעקסטיל־פאַבריקען אין קאָמאַראָווקע און וואָלטשאַנסק, כאַרקאָווער קרייז וועגען צונעמען 150 יודען פון דער דעקלאַסירטער יודישער יוגענד. די צוגענומענע יודען וועלען 6 מאָנאַטען זיך לערנען די אַרבייט אויף די פאַבריקען און דערנאָך וועלען זיי פערבלייבען נאָך אַלס קוואַליפיצירטע אַרבייטער. אין משך פון דער לעהר־צייט וועלען זיי בעקומען פון דער פאַבריק צו 30 רובל אַ מאָנאַט.

דער „קאָמועט" שיקט אויך איצט קיין קאַמיענעץ־פּאָדאָלסק 320 דעקלאַסירטע יודישע יוגענד־לייט צו לערנען זיך אויף די בוי־קורסען אַלס טישלער און מולאַרעס. די ראָזיגע יונגעלייט וועלען אויף די קורסען דאַרפען בלייבען דריי מאָנאַטען און וועלען אין פערלויף פון דער ראָזיגער צייט בעקומען 20 רובל סטיפּענדיע פון דער רעגירונג.

העכער 1000 דעקלאַסירטע יודען זענען היינטיגע וואָך אַוועקגעשיקט געוואָרען פון פערשידענע קליינע שטעטלעך קיין כאַרקאָוו פּאָלטאַווע און אַנדערע שטעט אויף די דאָרטיגע צוקער־פאַבריקען. אַ צאָהל פון 2400 מאַן זענען געשיקט געוואָרען אויף שוואַרצע אַרבייט אין פערשידענע שטעט פון אוקראַאינע.

די פעלד-אַרבייטען אין בירא-בידזשאַן

מאָסקווע. (יט״א) פון בירא־בידזשאַן ווערט טעלעגראַפירט, אַז עס האָט זיך דאָרט אָנגעהויבען די פערזייהונג אויף די צעאַקערטע יודישע פעלדער. אין ניקאָלסק איז צעאַקערט געוואָרען 200 העקטאַר ערד. פון זיי זענען 75 העקטאַר פערזייט געוואָרען.

אין בירא־פעלד האָט מען איבערגעאַקערט פאַראַ־יעהריגע 120 העקטאַר לאַנד.

אַנטיסעמיטען צינדען אונטער דאָס העמד אויף אַ יודישען סטודענט אין מאָסקווע

מאָסקווע. (יט״א) פון טאַשקענט ווערט מיטגעטיילט, אַז די דאָרטיגע ג. פּ. או. האָט אַרעסטירט 4 סטודענטען, איינעם פון זיי אַ קאָמוניסט פאַר די מערדערליכע מיטלען מיט וועלכע זיי האָבען פערפאָלגט דעם יודישען סטודענט יהודה מאַישעיעוו.

די אַנטיסעמיטען האָבען זיך אַ לענגערע צייט געסטראַשעט זייער קרבן ער זאָל בעסער פערלאָזען די קורסען אויב ער וויל בלייבען לעבען. „איהר, זשידעס, טויגט בלויז אויף הרגענען קליינע קריסטליכע קינדער און נוצען זייער בלוט צו אייערע מצות" האָבען זיי איהם אָפט געזאָגט. די כוליגאַנישע פערפאָלגונגען געגען דעם יודישען סטודענטען האָבען דערגרייכט די העכסטע שטופע פון חוצפה, ווען איינער פון די אַנטיסעמיטישע סטודענטען האָט זיך ערלויבט זיך פערגנבענען און אונטערצינדען אויף דעם יודישען סטודענט דאָס העמד. קיינער פון די אָנוועזענדע בשעת־מעשה סטודענטען איז נישט געקומען צו הילף דעם פערפאָלגטען יודישען סטודענט.

ערשט דער פאַל מיט אונטערצינדען דאָס העמד האָט אַרויסגערופען די אויפמערקזאַמקייט פון דער אָרטיגער קאָמוניסטישער גרופּע, אין וועלכער דער פערפאָלגטער יודישער סטודענט איז אַ מיטגליד. איצט האָט די ג. פּ. או. אַרעסטירט די כוליגאַנעס און זיי וועלען צונעצויגען ווערען צו געריכטליכער פעראַנטוואָרטליכקייט.

די סאָוועטישע צייטונג בעקלאָגט זיך אויפ'ן וואוקס פון אַנטיסעמיטיזם אין דער סאָוויעטישער אַרמעי

מאָסקווע. (יט״א) די „קראַסנאַיאַ אַרמייסקאַיאַ פּראַוודאַ", וואָס ערשיינט אין סמאָלענסק בעקלאָגט זיך, אַז די צאָהל אַנטיסעמיטישע פאַלען וואַקסען אין דער רויטער אַרמעע. די צייטונג גיט איבער אַ רייהע פאַקטען, ווי אַזוי דאָס וואָרט „זשיד" ווערט אָפט געברויכט דורך די סאָלדאַטען, ווי אַזוי אויף די ווענט בעוויזען זיך אויפשריפטען: „שלאָגט יודען, און ראַטעוועט רוסלאַנד", ווי אַזוי מען שטעלט באַנקעס יודישע סאָלדאַטען, און ווי אַזוי אין סמאָלענסק האָבען פּאַסירט עטליכע פאַלען, ווען סאָלדאַטען האָבען מיט געוואַלד אויסגעטון זייערע יודישע חברים און געגאָסען טינט אויף זייערע געשלעכטס־אָרגאַנען. דערצעהלענדיג די ראָזיגע אַלע פאַקטען, גיט די צייטונג איבער, אַז אין סמאָלענסקער 99־טען פּולק, ווערט איצט דורכגעפיהרט אַ שטרענגע אויספאָרשונג, כדי צוציהען די שולדיגע צו פעראַנטוואָרטליכקייט פאַר די געוואַלד־טאַטען.

דאַרף מען פיינד האָבען יוּדען?

געוו. אַנטיסעמיט דערצעהלט, ווי אַזוי ער איז געוואָרען אַ יוּדען-פריינד

„פאַרוואָס זאָל מען פיינט האָבען דעם יודען?" שטעלט די פראַגע אליעס בענט, אַ בעוואוסטער אַמעריקאַנער שרייבער, אַן־אמת'ער יענקי לויט זיין אָפּשטאַמונג, אַ גלח'ס אַ זוהן, וועלכער שטאַמט אַ'ש פון די פרומע „פּוריטאַנער".

אַ־אַ פראַגע שטעלט ער אין זיינעם אַן אַרטיקעל, מען דאַרף מודה זיין, אַז סיי דער שרייבער פון דעם אַרטיקעל, סיי דער זשורנאַל, וואו דער אַרטיקעל איז אָפּגעדרוקט, ווייזט אַרויס אַ היבש ביסעל מוט שטעלענדיג איצט אַ־אַ האַרבע קשיה. פאַר די לעצטע יאָהרען מיידט מען אויס אין דער אַמעריקאַנער פּרעסע די פראַגע פון אַנטיסעמיטיזם: ס'איז, קען מען זאָגען, אַ מין פערבאָטענע טעמע, וועלכע מען האַלט נישט פאַר מעגליך צו דעבאַטירען פריי אין דער עפענטליכקייט.

דער שרייבער איז זיך מודה, אַז אַ געוויסע צייט האָט ער שטאַרק פיינט געהאַט דעם יודען צוליב זיינע ספּעציעל יודישע כאַראַקטער־שטריכען. ווי יעדער אַנטיסעמיטיש געשטימטער קריסט האָט ער אין יעדען יודען געזעהן די פערקערפּערונג פון אַ בעזונדערען טיפּ מענשען, וועלכען ער האַסט. ער האָט אין דעם יודען געזעהן די אָפּשטויסענדע, מיאוס'ע זייטען און מאַנירען, און ער האָט איהם געוואַרנט ווי ווייט ווי מעגליך.

ביסלעכוויז אָבער האָט ער זיך גענומען אַריינטראַכטען אין דער פראַגע וועגען יודען; ער האָט גענומען קאָנטראָלירען זיינע געפיהלען און דורכזיפּען זיי דורך דער זיפּ פון שכל און קלאָרען פערשטאַנד, און ער איז געקומען צו אונזער־אַרטעטע שלוסען. פון אַן־אַנטיסעמיט, פון אַ שונא ישראל איז ער גאָר געוואָרען אַ פריינד און פערטיידיגער פון יודען, און איצט בעגרינדעט ער זיין פריינדשאַפט צו יודען מיט גאַנץ שטאַרקע לאָגישע אַרגומענטען.

ווען מיר זעהן, זאָגט ער, אַן־אירלענדישען פּאָליציאַנט, וועלכער בעהאַנדעלט מיאוס אַ בירגער, זאָגען מיר נישט: „אָט אַזוי טוען אַלע אירלענדער, אַזוי זענען זיי שוין אַלע..." ווען מיר זעהן אָבער אַ שלעכטען יודען, טראַכטען מיר זיך: „אַלע יודען זענען אַזעלכע". דאָס איז די גרעסטע אומגערעכטיגקייט, וועלכע מיר בעגעהען. מיר מאַכען אַ גאַנץ פאָלק פעראַנטוואָרטליך פאַר אַן־איינצעלנעם אָפּשטויסענדען יודען.

אַ־אַ נעראַנק איז פאַר אונז, יודען, קיין נייעס נישט: מיר טענה'ן שוין וועגען דעם הונדערטער יאָהרען ביי יעדער געלעגענהייט. מיר קעמפען שוין פון לאַנג, קען מען זאָגען, פאַר דאָס רעכט צו האָבען אייגענע אויסוואורפען. אָבער ס'איז טשיקאַוועס צו הערען אַזעלכע ווערטער פון אַ קריסט, אַן־אמת'ן יענקי, און נאָך דערצו אַ גלח'ס אַ זוהן.

אַזוי זענען אויך נישט זעהר ניי זיינע איבעריגע גערעדנקען וועגען יודען, אָבער זיי זענען אינטערעסאַנט אַלס אַ וידוי פון אַ געוועזענעם אַנטיסעמיט. ער שלאָגט זיך „על חטא" פאַר זיינע פריהערדיגע זינד, און דאָס איז שוין אַ ביסעל יאָ ניי.

ער ברענגט די ווערטער פון אַמעריקאַנער בערימטע פערזענליכקייטען וועגען יודען, און בעווייזט, אַז אויך זיי האָבען שטאַרק געהאַלטען פון יודען אַלס אַ פאָלק.

אַזוי, צום ביישפּיל, האָט דזשאָרדזש וואַשינגטאָן אַמאָל געלויבט די יודען אין הימעל אַריין, און האָט זיי געוואונשען ז ייזאָלען אין אַמעריקא זיך פיהלען ווי ביי זיך אין דער היים. צו דעם בעוואוסטען יודישען רעדאַקטאָר מרדכי נח האָבען אַמאָל דזשאָהן אַדעמס און טאָמאַס דזשעפערסאָן געשריבען זעהר וואַרימע בריף, וואו זיי האָבען אויסגעדריקט אַ הויכע מיינונג וועגען יודען און האָבען מיט שאַרפע ווערטער פערדאַמט דעם אַנטיסעמיטיזם.

דער שרייבער דערמאָנט פערשידענע היסטאָרישע פאַקטען און מאָמענטען, ווען יודען האָבען זיך אַרויסגעוויזען אַלס הייסע פּאַטריאָטען פון אַמעריקע; ער איז איבערצייגט, אַז יודען שפּילען אַ גרויסע און נוצליכע ראָלע אין דעם גייסטיגען לעבען פון לאַנד; מעהר ווי אַנדערע פעלקער העלפען זיי אַמעריקע צו ענטוויקלען זיך.

יודען, זאָגט ער, העלפען אַרויס די וויכטיגסטע אַנשטאַלטען און אונטערנעהמונגען (אַפילו קריסטליכע קירכעס העלפען זיי בויען אין אַמעריקע!...) זיי ענטוויקלען די אַמעריקאַנער טעאַטער ליטעראַטור, דעם אַמעריקאַנער טעאַטער און אַמעריקאַנער קונסט בכלל.

אין דער צייט פון דער בירגער־קריג האָבען יודען אַרויסגעוויזען פיל העלדישקייט און אַ געפיהל פון געטרייקייט. פיל יודען זענען דעמאָלסט דערהויבען געוואָרען צו דער הויכער שטופע פון גענעראַלען און אַנדערע וויכטיגע מיליטערישע אַמטען. דאָס זעלבע איז אויך געווען אין דער לעצטער מלחמה יודען, וועלכע זענען נישט מעהר ווי דריי פּראָצענט פון דער אַלגעמיינער אַמעריקאַנער בעפעלקערונג, האָבען געגעבען העכער פון פיער פּראָצענט סאָלדאַטען און אָפיצירען אין דער אַמעריקאַנער אַרמעע ביי דער לעצטער מלחמה. העכער צוויי הונדערט טויזענט יודען האָבען געדינט אין דער אַרמעע. איבער דריי טויזענד יודען זענען אומגעקומען אין דער מלחמה; דער העלדישער „פערלוירענער באַטאַליאָן" איז בעשטאַנען מעהרסטענס פון איסט־סיידער יודען, און איז אָנגעפיהרט געוואָרען אויך פון יודען. דאָס זענען געווען די יודישע אָרימע עמיגראַנטען, די איסט סיידער שוסטער, שניידער און פעדלער, וועלכע האָבען דעמאָלט אַרויסגעוויזען אַזאַ מערקווירדיגע העלדישקייט.

די פערשפּרייטע מיינונג צווישען קריסטען, אַז אַ יוד איז אַ פּחדן, איז אַ באָבע־מעשה. אַ יוד קען קעמפען פונקט אַזוי העלדיש פאַר זיינע אידעען ווי אַ קריסט. דער יוד אָבער איז פרידליכער געשטימט, און האַסט, לויט זיין נאַטור, מלחמות צווישען פעלקער. דעריבער שפּילען יודען אַ וויכטיגע ראָלע אין דער בעוועגונג געגען מיליטאַריזם, געגען מלחמות בכלל.

דאָס, וואָס דער יוד האַלט זיך אָפּגעזונדערט פון דעם קריסט און איז מעהר אָדער וועניגער נאַציאָנאַליסטיש געשטימט, ערקלערט דער שרייבער מיט דעם, וואָס די יודען איז שטענדיג אויסגעקומען צו פערטיידיגען זיך געגען די אָפטע אָנפאַלען און פערפאָלגונגען פון זייערע אייביגע שונאים.

מיט גרויס רעספּעקט בעציהט זיך דער שרייבער צו דעם יודישען יחוס. ער האַלט, אַז מיר זענען פיל גרעסערע יחסנים פון די העכסטע אַריסטאָקראַטען פון דער וועלט:

ביי דאַרפען אורטיילען יעדען יודען בעזונדער לויט זיין קלאַס, צו וועלכען ער בעלאַנגט און לויט זיין איינענעם כאַראַקטער, אָבער נישט שאַפען אַ מיינונג וועגען אַ גאַנצען פאָלק לויט אַן־איינצעלנעם יאָהען.

מיט דעם אַנטיסעמיטיזם שטעלט מען אין געפאַהר די אַמעריקאַנער דעמאָקראַטיע און מען ערנידריגט די אַמעריקאַנער געזעלשאַפט. די אַמעריקאַנער מוזען זיך בעפרייען פון אַזעלכע אַבערגלויבענס אין פון יודען סאָרט ראַסען־האַס.

דאָס זענען די שלוסען, צו וועלכען דער בענט איז געקומען אין זיין אַרטיקעל.

Dr. med. J. LUBICZ

ORTOPEDA, Gdańska 28, tel. 41-46

קראַנקהייטען פון די ביינער, געלענקען, פערקרימונגען פון די פלייצעס און גלידער.

אייגענע פּראַצאַווניע פון זעלבסטליכע אָרטאָפּעדישע אַפּאַראַטען, ווי: חקלאָדקעס אויף פּלאַטפוסען, קינסט ליכע פיס, גאָרסעטען א. ז. וו.

ספּאָקאָנגט פון 5—7 אין אָווענד.

Dr. med. I. WAJNBERG

CEGIELNIANA 47, tel. 26-02

אינערליכע קראַנקהייטען. ספּעציעל פאַר לונגען־און האַרץ־קראַנקהייטען, בעשטראַהלונגען און קינסטליכע אין דער היים פון 3—5 נאָכמיטאָג.

Dr. med.

B. Robinzon

אינערליכע און קינדער־קראַנקהייטען

פּעטריקאָווער 10, טעל. 31-86

עהמט אָן פון 8—9½ פריה און פון 3½—4½ נאָכ׳

ייִדיש פאָלקסבלאַט
דאָס לאָדזשער לעבען

דרייסטער באַנדיטען=אָנפאַל איז באַלוט
באַנדיטען מיט מעססערס געפרובט בערויבען אַ קריסטליכע פאַמיליע. — געיעג פון פאָליציי נאָך די אָנפאַלער. — די באַנדיטען זענען אַרעסטירט

(2) נעכטען 4 נאָכמיטאָג, איז די לאָדזשער פאָליציי אַלאַרמירט געוואָרען פון דער ידיעה, אַז אויף וואָוועלסקאַ 26 האָבען באַנדיטען אויסגעפיהרט אַ רויב־אָנפאַל.

אַרום האַלב 4 נאָכמיטאָג האָבען 2 יונגעלייט אָנגעקלאַפּט אין דער טיר פון דער וואוינונג, וואָס ווערט בעוואוינט דורך דער פאַמיליע שעווטשיק. די פרוי יאַנינאַ שעווטשיק איז פונקט געשטאַנען ביי אַ הייסע פּאַליע וועש און ווי זי האָט דערהערט קלאַפּען אין טיר, האָט זי שנעל געעפענט, מיינענדיג, אַז דאָס איז איהר מאַן געקומען פון דער אַרבייט.

אין דער טיר האָבען זיך אָבער בעוויזען 2 באַנדיטען בעוואָפענט מיט מעססערס און תיכף אויסגעשריגען: — געלד!

איינער פון די באַנדיטען איז געבליבען שטעהן ביי דער טיר און דער צווייטער איז צוגעלאָפען צו יאַנינאַ שעווטשיק, איהר אַראָפּגעבויגען דעם קאָפּ אין דער פּאַליע קאָכעדיג וואַסער און פון איהר פערלאַנגט זי זאָל אָנווייזען, וואו דאָס געלד ליגט.

ווען די פרוי האָט אָבער אָפּגעזאָגט אָנצוווייזען דאָס אָרט פון דעם געלד, האָט דער באַנדיט איהר דערלאַנגט עטליכע שווערע קלעפּ מיטן וואַש־ברעטעל איבער'ן קאָפּ פון וואָס זי איז געפאַלען אין חלשות.

דאַן האָבען זיך די באַנדיטען גענומען צו דער מוטער פון דער שעווטשיק — צו דער 54־יעהריגער יוליאַנאַ גלירא און זי אַזוי געמוטשעט, ביז זי האָט אָנגעוויזען, וואו וואָס געלד דאַרף זיך געפינען.

די באַנדיטען האָבען אָבער אויף דעם אָנגעוויזענעם אָרט קיין געלד נישט געפונען, ווייל צופעליג האָט שעווטשיק נעכטען אין דער פריה דאָס אָפּגעשפּאָרטע געלד אַוועקגעטראָגען אין אַ באַנק.

אין דערוועלבער צייט האָבען די הויז־שכנים דערהערט קרעכצען וואָס האָט זיך דערטראָגען פון שעווטשיקס וואוינונג און זיי האָבען געמאַכט אַלאַרם.

די באַנדיטען האָבען דאַן מיט אויסגעשטרעקטע מעססערס אין די הענד זיך געלאָזט לויפען צו דער גאַס.

גראָד איז פערביינגעגאַנגען אַ פּאָשאַראַוואַניק פון 3־טען קאָמיסאַריאַט וועלכער האָט זיך געלאָזט אין אַ געיעג נאָך די אַנטלויפענדע באַנדיטען.

איינער פון די באַנדיטען, דער 21־יעהריגער מאַריאַן בראַנד (לאַגיעוויניצקאַ 33) איז פערהאַלטען געוואָרען און אָפּגעפיהרט געוואָרען אין 3־טען קאָמיסאַריאַט. דער צווייטער אָבער האָט זיך גע־לאָזט לויפען איבער אַ פּלויט און זיך בעהאַלטען. דערוועלבער פּאָשאַראַוואַניק האָט איהם נאָכגעשאָסען, אָבער ווען ער האָט איהם שוין געהאַט אין די הענד, האָט דער באַנדיט זיך געוואָרפען אויפ'ן פּאָשאַראַוואַניק און איהם געפרובט ווערגען דעם האַלז. דער פּאָשאַראַוואַניק האָט אָבער פאָרט דעם באַנדיט ענטוואָפענט. ס'האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז דער צווייטער איז אַ לאַנג־געזוכטער פערברעכער וולאַדיסלאַוו וואַשינסקי, 22 יאָהר אַלט (לאַגיעוויניצקאַ 124).

ביידע באַנדיטען זענען אָפּגעפיהרט געוואָרען אין אויספאָרשונגס־אַמט.

אַקציע צו פערגרעסערן דעם עקספּאָרט
פון לאָדזשער סחורות

ביים זוכען נייע אָפּזאַץ־געביטען פאַר דער פּוילישער טעקסטיל־אינדוסטריע האָט זיך דער הי־גער עקספּאָרטערען־פערבאַנד אָפּגעשטעלט אויף די מזרח־לענדער, בפרט אויף כינא דאָרט זענען איינ־געאָרדענט געוואָרען קאָנסיגנאַציאָנס לאַגערען פון די לאָדזשער און אַנד. טעקסטיל־סחורות און, ווי ס'האָט זיך אַרויסגעוויזען, האָבען די סחורות נישט קיין שלעכטען אָפּגאַנג. די ביאַליסטאָקער אויסאַרביי־טונגען בפרט די געמוסטערטע קאָצען, האָבען זיך דאָרט זעהר גוט אָנגענומען און בעקומען, וואָס אַמאָל אַלץ אַ גרעסערע פערשפּרייטונג, צוליב די פּאַסיגע קאָלירען און צוליב זייער ביליגקייט.

די אָרטיגע כינעזישע סוחרים זענען פון דעם אומשטאַנד נישט צופרידען און נעמען אָן פערשי־דענע מיטלען, אַפילו נישט קיין ריינע, כדי צו בע־זיגען די קאָנקורענץ, אַזוי האָט אַ כינעזישע קאָלד־רעם־פאַבריק מיטגעטיילט דער כינעזישער אויפזיכט מאַכט. אַז לעצטענס ווערען קיין כינע אַריינגעשמוג־געלט פיל קאָקאַין, מאָרפיום א. אַנד. נאַרקאָטיקעס. די דאָזיגע שמוגלערס זענען פּוילישע סוחרים וועל־כע שמוגלען עס אין די קאָצען און אַזוי ווי די קאָצען זענען נאָר אַ צורעק מאַנטעל פאַר'ן איינגענט־ליכע אַרטיקעל — די נאַרטיקען — ווערען זיי שפּע־טער פערקויפט אונטער'ן קאָסטען־פּרייז און אַלס פּועל יוצא פון דעם פאָדערט די פאַבריק, אַז ס'זאָלען אָנגעווענדעט ווערען רעפּרעסיעס געגען די אימפּאָר־טערען פון די קאָלדרעס.

דער צאָל־אַמט אין בינגאַן האָט אַרויסגע־געבען אַן ענטשפּרעכענדע פעראָרדנונג, וואָס פער־שווערט אונגעהויער דאָס אַריינפיהרען פון קאָצען קיין כינע. אַגב איז פון 1. אַפּריל אָן איינגעפיהרט געוואָרען אַ ספּעציעלער אינערליכער אָפּצאָהל פון 10 פּראָצ. פאַר אויסלענדישע קאָצען.

צוליב דעם, וואָס צווישען פּוילען מיט כינע איז נאָך נישט אָפּגעשלאָסען קיין האַנדעלס־אָפּמאַך איז די טעטיגקייט פון די פּוילישע עקספּאָרטערען זעהר בעשווערט זיי איז אָבער געלונגען אָפּצושאַפען די פעראָרדנונג וואָס בעשווערט דעם פּוילישען טעקס־טיל עקספּאָרט.

נאָך אונטערהאַנדלונגען וועלכע האָבען גע־דויערט 8 יאָהר איז אין אָנהויב מאַי געשלאָסען גע־וואָרען אַן איינליטונגס־אָפּמאַך מיט כינע, וואָס דאַרף נאָך ראַטיפיצירט ווערען. דאָס אָנקומען קיין כאַרבין פון'ם ערשטען פּוילישען רעלעגאַט ביי ייִדער כינעזי־שער רעגירונג, באַרטעל רע ווירענטאַל וועט פער־שנעלערען דאָס שליסען דעם האַנדעלס־אָפּמאַך אין וועלכע לאַרד בפרט איז אַזוי שטאַרק פעראינטער־רעסירט.

הילף פאַר אַרבייטסלאָזע

(2) אויף דער פּלענאַר־זיצונג פון אַרבייטס־לאָזען־פאָנד איז בעשלאָסען געוואָרען זיך צו ווענ־דען צום אַרבייטס־מיניסטעריום מיט אַ פאָרשלאַג צו פערלענגערען דעם טערמין פון אונטערשטיצונגען פון 13 אויף 17 און וועגען פערלענגערען די אַקציע פון שנעל־הילף אויף דעם קינפטיגען חודש אויף דיזעלבע בעדינגונגען, וואָס ביז אַהער.

ווייטער איז בעשלאָסען געוואָרען צו בעטען דעם מאַגיסטראַט ווייטער צו פערטרעטען דעם אַרבייטס־לאָזען־פאָנד און אויסצאָהלען די אונטערשטיצונגען, דער מאַגיסטראַט האָט בעשלאָסען זיך אָפּצוזאָגען פון דער פערטרעטונג, ווייל דער אַרבייטס־לאָזער־פאָנד איז נישט פּינקטליך מיט די אָפּרעכנונגען.

אַ גאַנצע רייהע פאָרשלאַגען וועגען פער־שטאַרקען די הילף־אַקציע צוליב דעם קריזיס אין דער טעקסטיל־אינדוסטרי, איז בעשלאָסען געוואָ־רען צו בעהאַנדלען אויף אַ ספּעציעלער זיצונג וועלכע ווערט צונויפגערופען אויפ'ן 28 ד. ח.

מאַכען בעקוועמער די טראַמוואַי=בעוועגונג

(—) כדי צו רעגולירען די טראַמוואַי־בעוועגונג בעמיהט זיך דער מאַגיסטראַט אויסצוקויפען גע־וויסע צווישענשטעטישע טראַמוואַיען, וואָס קור־סי־רען היגנטער דער שטאָט.

אויפ'ן סמך פון אַפּמאַך, וואָס דער לאָדזשער מאַגיסטראַט האָט בשעתו געשלאָסען, מיט דער טראַמוואַי־געזעלשאַפט, קען דער מאַגיסטראַט איצט אויסקויפען די ליניע פון צמענטאַרנע ביז דער סטאַציע „זדראַוויע" אויפ'ן קאָנסטאַנטינער וועג. דער מאַגיסטראַט האָט זיך דעריבער געווענדעט מיט אַ פאָרשלאַג צו דער לאָדזשער טראַמוואַי־געזעלשאַפט, זי זאָל אָפּקויפען דעם אָפּשניט דורכלעגען אַ צווייט־ליניע דערפאַר, וועט די טראַמוואַי־געזעלשאַפט קענען גענצליך עקספּלואַטירען די ליניע.

די טראַמוואַי־געזעלשאַפט איז מסכים דערויף מיט'ן תנאי, אַז דער אָפּשניט זאָל נישט אַרונגע־רעכענט ווערען אין דער גאַרמע לויט וועלכער די טראַמוואַי־געזעלשאַפט דאַרף יעדען יאָהר אויסבויען עטליכע קילאָמעטער נייע ליניעס. דער מאַגיסטראַט איז אויף דעם תנאי נישט איינגעגאַנגען און די טראַם־וואַי־געזעלשאַפט האָט אָנגענומען דעם פאָרשלאַג פון מאַגיסטראַט.

דעם 1. יולי וועלען זיך אָנהויבען די אַרבייטען און דעם 20. סעפּטעמבער וועט שוין אָנהויבען קורסירען אויף דער ליניע דער שטעטישער טראַמוואַי.

אַזוי אַרום וועלען פון סעפּטעמבער אָן די קאָנסטאַנטינאָווער טראַמוואַיען דערגעהען בלויז צו דער סטאַציע „זדראַוויע", פון דאָרט וועט קורסירען דער שטעטישער טראַמוואַי.

קליינהענדלער=פערזאַמלונג

אין צענטראַלען קליינהענדלער־פעראיין (זאַ־וואַדזקאַ 5), איז זונטאָג פאָרגעקומען אַ מאַסען פערזאַמלונג פון קליינהענדלער. דיר. קירשבוים האָט אָנגעוויזען אויף דער קריטישער לאַגע פונ'ם קליינ־הענדלער, וועלכער איז געוואָרען ממש קאַטאַסטראָ־פאַל בפרט צוליב דער אונגעהויער הויכער אָפּשאַ־צונג פונ'ם אומזאַץ־שטייער, ער דערצעהלט אַז קליינהענדלער, וואָס האָבען אין 1925 י. נישט געקענט בעצאָהלען קיין 25 זל., שטייער בעקומען איצט אויפפאָדערונגען אויף צו צאָהלען טויזענד זל., 75 פּראָצ. פון די קליינהענדלער געהען אונ־טער. די איבעריגע — זשיפען קוים. ער פאָדערט אויף אַלע בעי־עולה'טע קליינהענדלער, אַז זיי זאָ־לען אויפגעבען זייערע עוולות כדי די צענטראַלע זאָל פאַר זיי קענען אינטערווענירען. ער רופט אַלע קליינהענדלער צו פערשרייבען זיך אין דער באַנק, וואָס עקזיסטירט ביי דער צענטראַלע. וועגען דער שווערער לאַגע פון די קליינהענדלער האָט אויך גערעדט ה' כאַרי.

צום סוף איז אָנגענומען געוואָרען אַ רעזאָ־לוציע אין וועלכער ס'ווערט פּראָטעסטירט נעגען די פערשידענע אונפעראַנטוואָרטליכע זיצער אין די אַמטען און עס איז בעשלאָסען געוואָרען צונויפצו־שטעלען אַ ליסטע פון אַלע שטייער־צאָהלער און צו שיקען אַ דעלעגאַציע צום פרעזעס פון דער פינאַנץ־קאַמער און אָנגעהמען מיטלען אַז דער צו הויכער אויסמעסטונג פון אומזאַץ־שטייער זאָל רעדוצירט ווערען ביז צו די מעגליכקייטען פון יעדען שטייער־צאָהלער.

אָנגעהויבען זיך די איינשריי־בונגען פון קינדער
אין די יודישע שולען

די יודישע שול־אָרגאַניזאַציע האָט אָנגעהויבען איינצושרייבען קינדער אין איהרע שולען אויפ'ן נייעם שול־יאָהר.

די איינשרייבונגען קומען פאָר טעגליך אין פאָל־גענדע שולען: אין דער מערעם־שול (ציגעל־גאַס 17) אין דער באַראכאָוו־שול (ציגעל־גאַס 26) אין דער פּרץ־שול (פּלאַץ־קאָשטשעלני 4) און אין דער מיכאַלעוויטש־שול (זגערזשער 42).

ס'ווערען איינגעשריבען קינדער אין עלטער פון 6 ביז 14 יאָהר, די קינדער, וואָס בעזוכען די שולען זענען יוצא דעם שול־צוואַנג און דאַרפען שוין נישט בעזוכען די פּאָווסעכנע שול.

ס'איז דאָ כדאי צו בעמערקען, אַז די עלטערן וואָס ווילען, אַז זייערע קינדער זאָלען בעזוכען די יודישע שולען דאַרפען זיך מעלדען וואָס פריהער אין די אויבענדערמאָנטע שול־לאָקאַלען, ווייל אין נעגענפאַל וועלען זייערע קינדער דעם 30. מאַי דורכ'ן מאַגיסטראַט איינגעשריבען ווערען אין די פּאָווסעכנע שולען.

קאָמונאַלע געזעלשאַפטליכע אויפזיכט

(מ) אין דעם לעצטען נומער פון „דזשיענניק אוסטאַוו" איז פערעפענטליכט אַ פעראָרדנונג פונ'ם מלוכה־פּרעזידענט וועגען אָרגאַניזירען ספּעציעלע אָרגאַנען פון קאָמונאַלער געזעלשאַפטליכער אויפזיכט אַ אינסטיטוט פון געזעלשאַפטליכע אַפּוטראָפּסים און קאָמיסיעס פון געזעלשאַפטליכער אויפזיכט.

צו די פליכטען פון די געזעלשאַפטליכע אַפּו־טראָפּסים וועלען געהערען די איניציאַטיוו און מיטאַר־ביים מיט דער וועלפאַרטפערוואַלטונג ביים ערטליכע געזעלשאַפטליכע הילף.

די געזעלשאַפטליכע אַפּוטראָפּסים ווערען גע־וועהלט דורך דעם שטאָט־ראַט פון צווישען די קאַנ־דידאַטען, וועלכע עס שטעלט פאָר דער מאַגיסטראַט די קאַדענץ פון די אַפּיטראָפּסים דויערט 3 יאָהר.

לאָדז וועט איינגעטיילט ווערען אויף 28 ראַיאָ־נען, און עס וועלען געוועהלט ווערען 28 עהרען־אַפּוטראָפּסים. די וועלפאַרטפערוואַלטונג וועט אָבער פערזיכערען זיי די מיטלען פון לאָקאָמאָציע, רעפּוס די אויסגאַבען, וועלכע זיי האָבען ביים אויספילען זייערע אויפזיכטס־אַרבייט.

מאַי	16
זון־אויפגאַנג 3.43	דאָנערשטאָג
זון־אונטערגאַנג 7.22	ו' אייר תרפ"ט

פּאָבאָר פון יאָהרגאַנג 1908

היינט, דאָנערשטאָג שטעלען זיך צו דער פּאָבאָר־קאָמיסיע נומער 1 (פּאָמאָרסקאַ 18) די מאַנספּער־שוינען פון יאָהרגאַנג 1908, וואָס וואוינען אין 3־טען קאָמיסאַריאַט מיט די פאַמיליען־נעמען אויף

M.

פּאָבאָר־קאָמיסיע נומער 2 (אָנראָדאָווע 34) דער יאָהרגאַנג 1908 פון 4־טען קאָמיסאַריאַט מיט די פאַמיליען־נעמען אויף

D. M. O.

פּאָבאָר־קאָמיסיע נומער 3 (זאַקאָנטנאַ 82) דער יאָהרגאַנג 1907 מיט קאַטעגאָריע „B" פון יאָהר 1927 פון 4־טען קאָמיסאַריאַט מיט די פאַמיליען־נעמען אויף

R. S. T. U. W. Z.

רעגיסטראַציע פון „פרעמדע"

(—) היינט דאַרפען זיך מעלדען די פרעמ־דע אויף קילינסקי גאַס 152, ביי וועלכע די פאַ־מיליען־נעמען הויבען זיך אָן מיט דעם אות

Sch און Sz

מאָרגען — T.

ביים רעגיסטרירען דאַרף מען האָבען ביי זיך די פּערזענליכע דאָקומענטען, אַ צייגניש פון אי־דענטישקייט און צוויי פאָטאָגראַפיעס.

פערד־איבערזיכט

(מ) היינט, דאָנערשטאָג, דאַרף מען צושטעלען אויפ'ן האַלער־פּלאַץ אַלע פערד, וועמענס בעזיצער עס וואוינען אין 12 קאָמיסאַריאַט און זייערע פאַ־מיליען־נעמען הויבען זיך אָן אויף

A. B. C. D. E. F. G. H. I. J. K. L. Ł.

מאָרגען, פרייטאָג — 12־טער קאָמיסאַריאַט

M. N. O. P, R. S. T. U. W. Z.

בוי=קרעדיטען

(2) מיר דערוויסען זיך, אַז די מלוכה־מאַכט האָט בעשלאָסען נישט צו ענדערען דעם בעשלוס וועגען ערטיילען די ווייטערדיגע קרעדיטען אויף בוי־צוועקען. די קרעדיטען וועלען ווי ביז איצט ערטיילט ווערען דורך דער „באַנק גאָספּאָדאַרסטוואַ קראַיאָוועגאָ" און וועלען בעטרעפען 100 מיליאָן זל. די פערטיילונג פון די קרעדיטען וועט פאָרקו־מען ערשט אין סעפּטעמבער. פון דעם איז צו צו דרינגען, אַז דער בוי־סעזאָן וועט זיין אַ זעהר שוואַכער.

פון האַנדעלס-געריכט

דאָס האַנדעלס־געריכט האָט אויף דער לעצ־טער סעסיע בעהאַנדעלט די פראַגע וועגען פּראָ־לאָנגירען די צאָהלונגען פון דער גאַלאַנטעריע־הורטאָווניע „אברהם הענדעלעס און דוד ניימאַן".

דאָס געריכט האָט בעשלאָסען די פּראָלאָנ־גאַציע צו ערלויבען אויף אַ משך פון 3 חדשים רעכענדיג פון 11. מאַי ה. י.

אַ דערטרונקענער

(ס) דעם 8 מאַי האָט דער טייך וואַרטע אַרויסגעוואָרפען דעם טויטען קערפּער פון דעם זעלנער אַדאַם מעכלינסקי, וועלכער איז דערטרונ־קען געוואָרען דעם 26 מערץ.

טראַגישער טויט

(ב) אויף דעם שאָסע דלוטאָוו—וואָדלעוו, האָט זיך איבערגעקעהרט אַ וואָגען אָנגעלאָדען מיט ברעטער און אויף טויט דערדריקט דעם 48־יעהריגען פוהרמאַן אַדאָלף רענגאַצקי.

Dr. med. STUPEL

.12 Szkolna 12.

ספּעציאַליסט פאַר הויט־, האָר און ווענערישע קראַנקהייטען פּנבער - שוועכע, ליכט און ראָענטגען, רענטגען־שטראַהלען און קוואַרץ־ליכט, עלעקטרא־טעראַפּיע.

נעהמט אָן פון 6 ביז 9 אין אָוונד.

אשר קאַן געפינט זיך אין רוים

דעפעשע צום פראָפ. שאָר. — קורצער אפרוה אין צאפאט.

(—) ווי מיר דערוויסען זיך געפינט זיך איצט דער לאָדזשער אינדוסטריעלער אַשר קאַן אויף זיין צוריקרייזע פון א"י אין רוים, פון וואַנען ער האָט צוגעשיקט אַ בענריסונגס־דעפעשע צום פּראָפ. שאָר קיין וואַרשאַ.

מאָנטאָג וועט אַשר קאַן אָנקומען קיין דאַנ־ציג און ער וועט זיך בעזעצען אויף אַ קורצער צייט אין צאָפּאָט. דאָרט אַהין קומט אויך ד"ר. מאַקס קאַן.

ווי מ'טיילט מיט, איז נישט ריכטיג די ידיעה, אַז מאַקס קאַן האָט שוין תנאים־געשריבען מיט דער טאָכטער פון פּראָפ. שאָר, נאָר ס'איז פאָר־געקומען אַ „וואָרט" בעת אַ מיטאָג. ביי דעם מי־טאָג איז מצד דער פאַמיליע קאָן אַנוועזענד געווען אַשר קאַ'ס עלטסטע פרוי און דער עלטערער ברו־דער, הענריק קאָן.

3

סאניטארע קאָנטראָלעס אין די האָטעלען

(2) דאָס אינערן־מיניסטעריום האָט פאָראָר־דענט אַדורכצופיהרען אַ קאָנטראָלע פון אַלע האָ־טעלען. אין צוזאַמענהאַנג דערמיט וועלען די סאַני־טאַר־דאָקטוירים ביי דער שטעטישער סטאַראָסטווע אַדורכפיהרען אַ קאָנטראָלע וועגען דעם צושטאַנד פון מעבעל, בעטגעוואַנט, א. אַ. וו. אויב די קאָ־מיסיע וועט פעסטשטעלען, אַז ס'זענען נויטיג אויס־בעסערונגען, וועט די בוי־אינספּעקציע ביים מאַ־גיסטראַט באַלד פעראָרדנען אַדורכפיהרען די רעמאָנטען. אויב די פאַרשריפטען וועלען נישט אויסגעפיהרט ווערען, וועלען די האָטעלען געשלאָ־סען ווערען.

באנקראט פון א מינדער־יעהריגען

(2) אַ גרופּע הונט סוחרים האָבען זיך בשעתו געמאָלדען אין האַנדעלס־געריכט מיט אַ בקשה צו ערקלערען באַנקראָט אַ געוויסען גרינוואַלד.

דאָס געריכט האָט נאָכגעקוקט די וועקסלען, פּראָטעסטען און בעשלאָסן ענגרינוואַלדען אריינצו־זעצען אין אַרעסט.

גענען דעם בעשלוס האָט אַפּעלירט דער פאָטער פון גרינוואַלדען אויפ'ן גרונד, וואָס דער זוהן גרינוואַלד איז נאָך מינדעריעהריג.

דאָס געריכט האָט אָנגענומען דעם פּרינציפּיע־לען מאָטיוו אַז מינדעריעהריגע דאַרפען אויף זעלבסטשטענדיגע פערפליכטונגען בעקומען אַנ'ע־לויבניש פון די עלטערען אָדער אַפּיקונעס און פעראָרדענט אַרויסצולאָזען גרינוואַלדען פון אַרעסט און אויפזוגלען זיין לאַגער.

פון געריכט

פאַר ווילקיר נעגען א לאקאַטארקע

אין ריכטערס פאַבריק האָט געדינט אלס שומר אַ געוויסער אַנטאָני סטעמפּען. צוליב עפּעס אַ חנ'א, איז ער אָפּגעזאָגט געוואָרען פון זיין פּאָסטען און געבליבען בעסרייען אויך די וואוינונג ביי דער פאַבריק.

אַנטאָני סטעמפּען האָט אַ אייגען שטיבעל אין רודא פּאַביאַניצ. איז דער דירה האָט געוואוינט אַ לאָקאַטאָר. אַזוי ווי די דירה איז אַ נייע און אונטער ליגט נישט דיין לאָקאַטאָרעדשוץ, האָט דער בעל־הבית סטעמפּען באַלד געקריגען אויף דער לאָ־קאַטאָרקע אַנ'עקסמיסיע.

די לאָקאַטאָרקע האָט אָבער נישט אַזוי שנעל די וואוינונג פערלאָזט, איז געקומען דער בעל־הבית מיט עטליכע זיינע קאָלעגען און מען האָט אַרויס־געוואָרפען דער לאָקאַטאָרקעס זאַכען אויפ'ן הויף.

די לאָקאַטאָרקע האָט אָנגעגעבען אין געריכט

דאָס געריכט האָט פערמשפּט דעם בעל־הבית אַנטאָני סטעמפּען פאַר ווילקיר בנוגע דער לאָ־קאַטאָרקע אויף 7 טעג אַרעסט.

פון ארבייטס־געריכט

דער אינהאַבער פון הויז אויף אָגראָדאָוואַ גאַס יאַן נייִמאַן האָט אָנגעקלאָגט דעם וועכטער פון זיין הויז בלאַזער ראַטשינסקי אין אַרבייטס־געריכט.

דער בעל־הבית האָט געטענהט, אַז דער וועכטער האָט נישט ערפילט זיינע פליכטען ווי עס דאַרף צו זיין, ער האָט בעקומען אַ דריי־חדשימדיגע קינדי־גונג און איצט האָט דער בעל־הבית געפאָדערט אַנ־עקסמיסיע אויף דעם וועכטער.

דאָס געריכט האָט צוגעמשפט, אַז דער ו"כ־

מינדליכע בקשות

וועלען קאָנען אָפּגעגעבען ווערען אין ארבייטס־געריכט

(2) דער לייטער פון אַרבייטס־געריכט אין לאָדז, ריכטער זאַוואַדזקי האָט אַרויסגעגעבען אַ פעראָרדנונג, אַז אַרבייטער, וועלכע קענען נישט אָנשרייבען זייערע אָנקלאַגעס וועלען קענען דאָס מאַ־כען מינדליך אין קאַנצעלאַריע פון געריכט.

אַזעלכע מינדליכע ביטעס וועלען קענען אָפּ־געגעבען ווערען יעדען מאָנטאָג, מיטוואָך און פרײַ־טאָג פון 10 ביז 12 אַ זייגער.

אינטערעסאַנטען אין אַנדערע ענינים ווערען אָנגענומען טעגליך פון 9 ביז 1 אַ זייגער.

אפּטייקען

היינטיגע נאכט־דיזשורען

(2) היינט דיזשורירען פאָלגענדע אַפּטייקען: ג. אַנטאָגיעוויטש, פּאַביאַניצקאַ 50; ק. כאַנדזשינ־סקי, פּיעטריקאָווער 154; וו. סאָקאָלעוויטש פּושע־יאַר 19; ר. רעמבלינסקי, אַגרושעיאַ 28; י. זינ־דעלעוויטש, פּיעטריקאָווער 25; קאָספּערקעוויטש, זגערזשער 54; טראָוקאָווסקאַ, בושעשינער 5.6

היינט פערשטרייקען די פריזיער־ארבייטער

(2) נעכטען 12 ביינאַכט האָט זיך געענדיגט די פערזאַמלונג פון אַלע לאָדזער יודישע און קריסט ליכע פריזיער־אַרבייטער.

ס'איז בעשלאָסען געוואָרען צו פערשטרייקען פון דאָנערשטאָג (היינט) אינדערפריה.

קאָנפיסקאציעס

(ס) דער „ראָזוואָי" איז נעכטען קאָנפיסקירט געוואָרען פאַר אַנ'אַרטיקעל „פערשפּעטיגטער צו־ריקקעהר".

לידיא פאטאצקא

די בעריהמטע הינסטלערין הויבט אָן שפּילען שבת אין יודישען טעאַטער

ווי מיר האָבען שוין נעכטען געשריבען איז קיין לאָדז געקומען די בעריהמטע יודישע קינסטלערין מאַר. לידיאַ פּאָטאָצקאַ וועלכע האָט מיט איהר שפּילען געמאַכט אַ גרויסען רושם אויף אַלע בינה נעם אין אייראָפּאַ און אַמעריקאַ.

לידיאַ פּאָטאָצקאַ ווערט היינט פערעכענט פאַר דער בעסטער דראַמאַטישער שוישפּילערין פון אייראָפּעאישע בינה.

די גאַסטראָלען פון דער גרויסער קינסטלערין אין פילהאַרמאָניע־זאַל הויבען זיך אָן היינטיגען שבת אין אָווענד.

אדיע, „ארט"!

לעצטע 3 טעג פאַר'ן אָפּפאָהרען אויף אַ לאַנגען טורנע

דאָס בעליבטע און פון אַלעמען געשעצטע לאָדזער טעאַטער־מוזיקל — דער „אַרט" פער־ענדיגט שוין היינטיגען שבת דעם סעזאָן אין לאָדז און פאָהרט אַרויס אויף אַ טורנע איבער אַ רייה פוילישע שטעט, ווי: וואַרשאַ, ווילנאַ, קראָקאָ, לעמבערג א. אַנד.

ווי ליב און טייער דער „אַרט" איז דעם לאָדזער עולם בעווייזט דער פאַקט, וואָס אין די לעצטע טעג איז דער „אַרט" זאַל כסדר געפּאַקט מיט מענשען, וועלכע אַפּלאָדירען הארציג און גע־זעגענען זיך מיט די בעליבטע אַרטיסטען, ווינ־שענדיג זיי ערפאָלג און אַ באַלדיגען צוריקקומען.

דאָס גראַנדיעזע פּראָגראַם „מצה־ברייי" ווערט, אַלזאָ נאָך געשפּילט ביז שבת אָווענד, און דאַן — אַדיע „אַרט"!

גאסטראָלען פון „גאנג"

דאָס גוט־בעקאַנטע רעוויו־טעאַטערל „גאַנג" אונטער דער לייטונג פון וואַלערי יאַסטשעמביעץ איז נאָך אַ זעהר געלונגענעם סעזאָן אין קראָקאָ, און ב' וועג קיין וואַרשאַ געבליבען אין לאָדז אויף אַ קורצער צייט און וועט אַרויסטרעטען אין גאַר־טען אויף ציגעל־גאַס

פון דעם לאָדזער פּובליקום בעקאַנטען פריי־הערדיגען „גאַנג"־אַנסאַמבל וועלען אַרויסטרעטען: ציבולסקאַ, האַנקאַ רונאָוועצקאַ, לאַסקאָווסקי, בעל־סקי און אַ גאַנצע רייה נייע נישט בעקאַנטע אין לאָדז אַרטיסטען.

מעלדונגען.

קאָמוניקאַט פון „בר־כוכבא".

די פערוואַלטונג מאַכט בעקאַנט, אַז פאַר אַלע ידיעות, וואָס בעווייזען זיך אין דער פּרעסע בנוגע אונזער פעראיין איז די פערוואַלטונג נור דאַמאָלס פעראַנטוואָרטליך, ווען די דערמאָהנטע ידיעות זענען אונטערגעשריבען פון דער פערוואַלטונג אָדער וועניגסטענס פון פּרעזידיום. פאַר אַלע אַנ־דערע ידיעות וואַרפט די פערוואַלטונג אַראָפּ פון זיך יעדע פעראַנטוואָרטליכקייט.

אין נאָמען פון דער פערוואַלטונג

פּרעזעס: אַ ב ר ה ם ק אָ ן.

צום יאָהרצייט פון ד"ר פריבולסקי ז"ל

אַלע מיטגלידער(ינס) פון אַלע סעקציעס ווי אויך סימפּאַטיקער פון „בר־כוכבא", ווערען געבע־טען צו קומען זונטאָג, דעם 19 ד. ח. פּינקטליך 9 פריה אינ'ם לאָקאַל פונ'ם פעראיין (קאָליינאַ 5) וואו עס קומט פאָר אַ פייערליכער אַרויסמאַרש צום יודישען בית־עלמין, וואו עס וועט פאָרקומען די ענטהילונג פון דער מצבה פונ'ם לאַנגיעהריגען פּרעזעס און פערדינסטפולען ספּאָרט־טוער ד"ר פריבולסקי ז"ל.

אין נאָמען פונ'ם פּרעזידיום

פּרעזעס אַברהם קאָן.

יודישער קאַמער־טעאַטער

לייטונג: מ. בראָדערזאָן און ד. בייגעלמאַן.

לעצטע 3 טעג!

פאַר'ן אַרויספאָרן אויפן טורנע

„ארט"

זאַכאָדניאַ 43

היינט און טעגליך - 1 פאָרשטעלונג: אָנהויב 9.45 אין אָווענד

דאָס VII־טע גראַנדיעזע פּראָגראַם

א. נ. „מצה־ברייי"

1) פּראָלאָג, 2) מחותנת'טעס, 3) שבת־הגדול און קורץ־פרייטאָג, 4) כ'ווער אַ דאָזאָר, 5) חכמת־כינע, 6) מצה־בריי, 7) אַ ברכה איבער אַ דונער, 8) דאָס קלוגע חזנ'רל, 9) אויפ'ן גאַניק'ל, 10) לבנה־פּאַראַד.

ליטעראַר. לייטער: מ. בראָדערזאָן. מוזיק. לייטער: ד. בייגעלמאַן.

די קאַסע איז אָפען פון 2—5 און פון 7 אָווענד.

טעלעגראַמען

אפּקלאַנגען פון די אַפּאָלער געשעהענישען

שטרייק פון די קינאָ'ס צוליב די דייטשע אויפשריפטען

ק אַ ט אָ ו י ץ. 15. (טעלעפּאָניש).

אין צוזאַמענהאַנג מיט די אָפּאָלער געשעהע־נישען האָבען דאָ פערשטרייקט די קינאָס. מ'האָט פעראַנגט אַז די אויפשריפטען אין די קינאָס זאָ־לען נור בלויז אין פּויליש געשריבען און אַזוי ווי דער גרעסטער טייל פון עולם זענען דייטשען, וועל־כע פערשטעהען נישט קיין פּויליש, זענען די קינאָס געוואָרען פּוסט. די קינאָס־בעזיצער האָבען דערפאַר פערלאַנגט פון מאַגיסטראַט אַז מ'זאָל צוליב דעם פערקלענערען דעם שטייער. דער מאַגיסטראַט איז נאַטירליך נישט נאָכגעקומען זייערע פאָדערונגען.

אין די קינאָס האָבען זיך דעריבער ווידער בע־וויזען די אויפשריפטען אין דייטש.

צוליב דעם איז דאָ געקומען צו גרויסע סקאַנ־דאַלען. אין קעניגסהיטע האָט אַ גרופּע סטודענטען געקויפט בילעטען אום ביצואוינען אַ פאָרשטעל־לונג. ווי נאָר אויפ'ן עקראַן האָט זיך בעוויזען די דייטשע אויפשריפט איז געוואָרען אַ גרויסער טומעל.

דער דייטשער עולם וועלכער איז דעמאָלט געווען גוט פערטרעטען האָט ווידער געלאַרמט ווען ס'האָט זיך בעוויזען די פּוילישע אויפשריפט. עס וואָלט געקומען צו אַ גרויס געשלעג ווען נישט די פּאָליציי וועלכע האָט אַ ביסעל די צובושעוועטע גע־מיטער בערוהיגט. מ'האָט גענומען איבעררייסען די פאָרשטעלונגען. די קינאָ־בעזיצער האָבען ערקלערט אַז אויב די פּאָליציי איז צו שוואַך אום צו האַלטען אָרדנונג, וועלען זיי אַליין גרינדען אַ זעלבסטשוץ און יעדען, וועל ס'וועט שטערען די אָרדנונג, וועט מען אַרויספיהרען.

לאַזאַר גאָלדבערג.

אפגעשאפט דעם פּאס־צוואנג אין די סקאנדינאווישע לענדער

מ'סען אפילו פאָהרען פון איין לאַנד אין צווייטען אָהן אַנ'אויסל. פּאַס.

ש ט אָ ק ה אָ ל ם, 15. (ספּ. טעל.) דאָ איז פאָר געקומען אַ קאָנפערענץ מיט'ן אַנטייל פון פאָרשטע־הער פון די לענדער: דענעמאַרק, שווייצאַריען, נאָרוועגען און פינלאַנד וועגען אָפּשאַפען דעם פּאַס־צוואַנג.

ס'איז בעשלאָסען געוואָרען, אַז אין קיין איינ־נעם פון די לענדער זענען די בירגער נישט מחויב צו האָבען קיין פּעסער. יעדער בירגער פון די דער מאָהנטע לענדער קען אויך פאָהרען פון איין לאַנד אין אַנדערע אָהן שום אויסלענדישען פּאַס און וויזע.

דער 20־יעהריגער יובילעאום

פון טשעכיש־יודישען סטודענטען־פעראיין „טעאדאָר הערצל"

פ ר אָ ג, (יט"א) די טעג האָט געפייערט זיין 20־יעהריגען יובילעאום דער יודישער סטודענטען־פעראיין, „טעאָדאָר הערצל", וואָס ענטוויקעלט זיין טעטיגקייט אין די טשעכישע שפּראַך־קרייזען. לכבוד דעם יובילעאום איז ערשינען אַ ספּעציעלער נומער פון „זשידאָווסקע ספּראַווי". דער פעראיין האָט פיל אויפגעטון פאַר דער פערשפּרייטונג פון די ציוניס־טישע אידעען פון די טשעכיש־יודישע קרייזען און האָט ערצויגען פיל אַקטיווע יודישע און ציוניסטישע טוער.

קאנפיסקירט א דייטשע צייטונג

פאַר טרייבען א ריטואַל־מאָרד־העצע

ב ע ר ל י ן, (יט"א) דער לעצטער נומער פון דער אַנטיסעמיטישער צייטשריפט „דער שטירמער" וואָס ווערט אַרויסגעגעבען אין נירענבערג דורך רעפּ. שטרייכער, איז לויט דער פעראָרדנונג פון דער מאַכט קאָנפיסקירט געוואָרען פאַר טרייבען אַ ווילדע ריטואַל־מאָרד־העצע אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן קינדער־מאָרד אין מאַנוי.

ענטזאגט צו ערטיילען א סינאגאגע־בנין

אויף א הערצל־פייערונג

פ ר אָ ג, (יט"א) דער ציוניסטישער קרייזקאָ־מיטעט אין פּראָג האָט זיך געווענדעט צו דער יו־דישער קהלה וועגען דערלויבען איינצואָרדנען אַ הערצל־פייערונג אין דער סינאַגאָגע אויף יערוזאַ־לעמער גאַס.

די קהלה־פערוואַלטונג האָט אָבער אָפּגעוואָר־פען די ביטע מאָטיווירענדיג דאָס דערמיט, אַז עס האַנדעלט זיך וועגען אַ פייערונג, וואָס טראָגט אַ פּאָליטישען כאַראַקטער.

די אויפנאהמע אין לאנדאן

לכבוד דעם געוו. טראַנסוואַל־אדמי־ניסטראַטאר אין דער ארץ־ישראל מאנדאט־געזעלשאפט

ל אָ נ ד אָ ן, (יט"א) די „פּאַלעסטיין מאַנדאַט־אַסאָסיישן", אין לאָנדאָן, האָט איינגעאָרדענט אַנ'־אויפנאַהמע לכבוד דעם בעקאַנטען ציון־פריינד און געוועזענער אַדמיניסטראַטאָר פון טראַנסוואַאַל רושאָן האָפּמייער. ה' האָפּמייער האָט זיך געטיילט מיט די פערזאַמעלטע מיט זיינע איינדרוקען פון דער ארץ־רייזע און האָט אויסגעדריקט זיין בעוואונדערונג פאַר דער רעקאָרדאַלער ענטוויקלונג פון תל־אביב און דער אויפלעבונג פון דער העברעאישער שפּראַך.

נישט קוקענדיג אויף די צאָהלרייכע שוועריג־קייטען איז דער אויפבוי פון דער יודישער נאַציאָ־נאַלער היים געזיכערט. נאָכדעם האָבען געהאַלטען רעדעס וויקאָנט סעסיל אָף שעלוואָר, סער דירס און אַנדערע, אַלע רעדנער האָבען אָנגעוויזען אויף דעם ענגען צוזאַמענהאַנג צווישען די ענגלישע און ציוניסטישע אינטערעסען אין ארץ־ישראל.

לעטשניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען

און ערצטליך־דענטיסטישער קאַבינעט

זגיערסקאַ 17 טעל. 16־33.

ד"ר ראַקאָווסקי נאָז האַלז, אויערען קר.	10—11 2—3 7—6
ד"ר רוזשאַנער הויט און געשל. כט קר.	10—11 1—2
ד"ר גאָלדשטיין־ אויגען־קראַנקהייטען פּאָלאַק	1—2 7—8
ד"ר יוסטמאַן נערווען קראַנקהייטען	12—2 חוץ זונ.
ד"ר ראָזענצווייג קינדער־קראַנקהייטען	10־12 4־5
ד"ר פּאַפּיערני פרויען און געבורטס־הילף	½11־1 5־6
ד"ר קאַנטאָר כירורגיש־קראַנקהייטען	4־5 זונ. 1—2
ד"ר ווייגבערג אינג. הערץ לונגען־קר.	12—1, 6—7
ד"ר סטופּעל רענטגען	10—12 4—6
א. גראָדזענטשיק צאָהן־ערצט	3—7
נ. ראַזעם צאָהן־ערצט	9—2

צאָהן־פּלאָמבירונגען, בעלייכטונגען, קראָנען, מאָסטען א.א.וו.

ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען

א רענטגען־אינסטיטוט

הייל־גנג פון הויט קראַנקהייטען פון קאָפּ (פּאַרך) מיט רענטגענשטראַהלען, פאַר בעשטראַהלונג און דורכלייכטונגען, קווארץ־לאַמפּע, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע, אַלע מעגליכע אַנאַליזען. אַ קורס פאַר שוועסטער.

אויסקונפט געבען שרייבט (שקאָרלאַטין) פון 4—5 נאַכם.

די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג.

וויזיט אין דער שטאָט.

ערצט.־קאָסמעטיש. גאַבינעט

פּרל. מאַרקוס נעהמט אָן פון 5—7 אָווענד

הונגערמאַן און קבצנזאָן

לאָדזער גאָלד-שפּינערס, בעטיילעז האלב פּוילען מיט „מתנות“ און געפינען זיך דערפאַר אויף דער בעשולדיגונגס-באַנק

אין יענע גוטע און פרומע יאָהרען ווען פּישל הערש ליטקע האָט נאָך געקוועטשט די האַרטע בענק אין זיין קליינשטעדטעלדיגען בית המדרש, פערטיפענדיג זיך אין די הייליגע ספרים, האָט ער שוין געהאַט זיך גענוג אָנגעהערט מיט גאַנצע פעק פערשידענע אויסטערלישע מעשיות וועגען די גע-וואַלטיגע גליקען, וואָס טרעפען זיך אַלץ אין דער קוימען - שטאָדט לאָדז, וואו גאָלד פאַניעוויערעט זיך ממש אַרום אין די גאַסען.

פאַר קיין איבעריגען חכם האָט זיך פּישל הערש דוקא נישט געהאַלטען נאָר די „קונץ“ פון אַזוי צוזאַמענצושאַרען דאָס אויסגעשפרייטע איבער די גאַסען גאָלד, האָט ער גערעכענט, וועט ער פונ-דעסטוועגען אויך נאָך קאָנען פערשטעהן.

נישט לאַנג קלערענדיג האָט ער זיך איינגע-פאַקט אין אַ טשעמאָדאַנטשיקעל דאָס לעצטע בי-סעל וויעכטשעס, קוים צוזאַמענגעשטעלט אויף אַ באַהן-בילעט און היידאַ, קיין לאָדז.

און ס'ווערט שוין באַלד 20 יאָהר זייט פּישל הערש האָט אָנגעהויבען אויסצומעסטען די שטוי-ביגע לאָדזער גאַסען, זוכענדיג אומעטום אין אַלע ווינקעלעך יענס גאָלד, וועגען וועלכען מען האָט אַמאָל אַזוי פיל גערעדט אין זיין ליטוויש שטעטעל.

אין משך פון דער צייט האָט ער זיך שוין גערדעהט ארום וויגאָביע-גאַרן, מענסקע שטאָפען, דאַמסקע טריקאָטאַזש און צייגענע הויזען, זאָקען-מאַשינדלעך, קעשענע-גאַלאַנטעריע און וואַנד-ביל-דער, באָנע-ברויט, שיטערע זייף, טערקישען פע-פער און געוועזולטע הערינג, מעבלירטע דירות, אויסלענדישע וואַלוטע, פּריוואַט-דיסקאָנטאָ, לע-בענס-אַסעקוראַציעס און ביי וואָס פאַר אַ מסחרים און פרנסות האָט זיך אונזער פּישל הערש דען נישט גערדעהט? קורץ: דער בחור האָט זיך אַזוי לאַנג און ברייט גערדעהט און גערדעהט ביז ער האָט זיך אַרויסגעדרעהט אַ 7-פאַכינער אָרימאַן פון—84 פּרובע.

זעהענדיג, אַז ביי ד' טויטע ביזנעס פידעלט איהם עפּעס נישט, האָט זיך פּישל הערש דערמאָנט, אַז ער איז דאָך נאָך גאָר אַ בחור צום האַבען און אַז אַזאַ „סחורה“ איז אפילו אין די היינטיגע קריטישע צייטען אַ זעהר גאַנגבאַר-אַרטיקעל, וואָס קאַלקולירט זיך לויט דער אַמעריקאַנער וואַלוטע, האָט ער זיך אויפגעקעמט די טשופּרינע נאַ יעזשא, צוגעפּלאָכטען אַ ביסעל די קמץ'דיגע וואָנסעס מעשה עלעגאַנט, אַרויפגעצויגען אויפ'ן דאַרען האַלז אַ געקראָכמאַלעטען שטייפען קראַגען און אַ ווינק געגעבען דער חברה שדכנים, אַז זיי זאָלען אָנהויבען דערלאַנגען „סחורה“.

און עס האָבען זיך גענומען פון אַלע זייטען שיטען שדכנים מיט 2 שטובען אויפ'ן ערשטען שטאָק און 3 שטובען אויפ'ן 2 שטאָק און 4 שטו-בען אויפ'ן 3 שטאָק און דערצו נאָך מיט אַ סך און נאָכמעהר „פּיקטיווע“ דאָלאַרען, פּישל הערש האָט אַזוי לאַנג געגישטערט און שפּעקולירט מיט זיינע מענערישע טשאַרלסטאָן-מייטקעס ביז ער האָט זיך פערהאַנדעלט פאַר אַ לעצטע שטוב און אַ 10 טויזענד דאָלאַרדיגען נדן מיט אַ צולאָג פון אַ 40-יעהריגער קורץ-געשוירענער און קורץ-גע-קליידעטער פאַניענקע, אַ שוויגער אַ גיפטיגע מרשעת מיט אַ האַלב טוץ מיליטעריזירטע שווע-גערינס.

יאָ, פּישל הערשן האָט מען טאַקע איינגע-שריבען אין די תנאים 10 טויזענד און אפשר נאָך מעהר דאָלאַרען, נאָר אַז עס האָט שוין גע-האַלטען ביים ציילען, האָט מען איהם דעם חשבון אַזוי אַרומגעפּליקט, אַז די רעשט געלד האָט איהם קוים געלאַנגט צו דינגען עפּעס אַ הויף-געוועלבעל אויף פּיעטרקאָווער גאַס.

הגם פּישל הערש ראַמפּעלט שוין אַזוי לאַנג אַרום איבער די לאָדזער געשעפטען, האָט ער נאָך אַלץ נישט געוואוסט, פון דעם כּלל, אַז קוים קאָן מען נאָר אין לאָדז „שרייבען“ מעג מען אפילו נישט קאָנען „צוציילען“, בעוואַרפט מען אייך מיט סחורה וויפיל אייער האַרץ גלוסט נאָר אַליין.

פּישל הערש האָט זיך גענומען דעריבער אויסצוזוכען עפּעס אַ פּאַסיגען פאַר זיך שותף און ער האָט טאַקע באַלד געפּאַקט אַ געוויסען ראָ-זענשטיין, וועלכער איז מסתמא געוועזען נאָך אַ פּילפאַכיג גרעסערער קבצן, ווי ער אַליין.

ביידע שותפים פון דער פירמע „הונגערמאַן עט קבצנ'זאָן“, פּאַרדאָן — ליטקע און ראָזענשטיין האָבען גענומען די יאַמערויר-שטעקעלעך אין האַנד און מיט קוראַזש זיך געלאָזט איבער די לאָדזער מאַנופאַקטור-הורטאָווניקעס.

עס האָט גאָר נישט לאַנג געדויערט און מיט די געליפערטע פעקלעך באָסאָן, שעוויאָט און קאַוועקאָרט איז דאָס ענגע געוועלבעל אָנגעפּולט געוואָרען ביז איבער די ברושטנעס.

אַליין פּאַסט דאָך עפּעס נישט צו בעדינען אַ קונה, האָט מען אָנגאַזשירט אַ גאַנצען שטאַב בוכהאַלטערן, עקספּעדיענטען, קאָרעספּאָנדענטען, פּאַקערס און פערפּאַקערס, מאַשין שרייבערינס און סתם שיק-יונגלעך.

יעדער פון פּערזאָנאַל האָט געמוזט ברענגען אַ קויציע מילא האָבען די שותפים דערווייל גע-האַט מיט וואָס צו לעבען.

אַזוי איז אַדורך איין וואָך, צוויי וואָכען, דריי וואָכען און קיין לעבעדיגער נפש, אויסער פערשטעהט זיך, רעיענטען מיט וועקסלען, סעק-וועסטראַטאָרען און אַלערליי שנאָרערס, האָט די שוועל פון געשעפט אפילו נישט איבערגעטרעטען.

און וואָס מיינט איהר, אַז פעקעל-נעהמער האָבען זיך יאָ בעוויזען, האָט איהר אויך אַ גרוי-סען טעות. איבעריגענס נאָך וואָס זאָלען זיי ערשט קריכען אין לעצטען איינגאַנג צו ליטקע און ראָ-זענשטיינען, אַז די זעלבע מציאות קאָנען זיי בע-קומען אין די נעהנטערע געשעפטען, וואו ס'איז נאָך פאַראַן גרעסערע אויסוואַהלען און מען שיקט זיי נאָך אָפּ די בעשטעלונגען פראַנקאָ-לאָקאָ.

און אַז עס וועט שוין גאָר קומען אַ לאַפּע-טוט פון אַ קאַצק, אָדער סראָצק, איז מען שוין געהאָלפען, פטר'ט מען שוין די שוויגער, ניין, נישט דאָס מיינט דער קאָפּ פון דער פירמע ליטקע און ראָזענשטיין דער געוועזענער בית-המדרש-בחור פּישל הערש ליטקע.

ניין! פאַר קליינגעלט וועט ער זיין געשעפט נישט פערבייטען, זיין פירמע מוז נעהמען „פּוילען“, ער וועט אויפרודערן אַלע דערפער און שטעט פון דער מדינה, אַלע פּויערים און פּריצים, האַנדווער-קער און אַרבייטער, אינטעליגענטען און בעאַמטע, שילער און שילערינס, שקצים און שיקסעס מיט איין וואָרט אַלע פּוילישע איינוואוינער מוזען גע-שטעלט ווערען אויף די פיס און וויסען, אַז אין לאָדז אויף פּיעטריקאָווער גאַס איז פאַראַן אַ פירמע ליטקע און ראָזענשטיין. אין די היינטיגע צייטען דאַרף מען צו אַזאַ אַלאַרם ערשט נישט האָבען דעם שופר של ירוחו, נאָר ס'איז גענוג צו געבען פּעסע אַנאָנסען אין אַ רייהע טאָג-צייטונ-גען, און דער ציל איז דערגרייכט!

געטראַכט און געטון.

הערש פּישעל בעשטעלט פריהר אַ פּאָסט-קעסטעל און דערנאָך געהט ער אַריבער אין אַ שכנות'דיגער אַנאָנסען-אַקוויזיציע און גיט דאָרט אַ זאָג אַ וואָרט און אַ קראַץ מיט אַ פעדער און אין אַ 2—3 טאָג אַרום זענען שוין אָפּגעדרוקט אין אַלע פּוילישע פּויזנער, גאַליציאַנער, ווילנער און וואַרשאָווער צייטונגען גרויסע שרייענדע אַנאָנסען, אַז ווער עס וועט נאָר צושיקען דער פירמע „שווינדלאַרניע“ לאָדז, פּאָסט-קעסטעל 1195 זיין אַדרעס מיט אַ פּאָסט-מאַרקע, וועט באַלד בע-קומען צוגעשיקט אַ טייערע מתנה.

האָט טאַקע באַלד, ווי די אַנאָנסען האָבען זיך נאָר בעוויזען אין דער פּרעסע, גענומען האָג-לען מיט בריף פון אַלע זייטען, ווי לאַנג און ברייט די פּוילישע מלוכה איז און צו די בריף זענען טאַקע אויך בייגעלעגט געוואָרען מאַרקעס פון פערשידענע ווערטען אַזוי, אַז דאָס געוועלבעל איז ממש פערפלייצט געוואָרען מיט מאַרקעס.

עס זענען דערהאַלטען געוואָרען אַזוי פיל בריף, אַז דאָס גאַנצע פּערזאָנאַל איז געווען פער-גומען ביים עפענען זיי, סאָרטירען די מאַרקעס.

די שותפים האָבען געלאָזט רוהיג ליגען דעם שעוויאָט אויף די פּאָלצעס און אַליין האָבען זיי זיך געלאָזט איבער די קראָמען פערקויפען די דער-האַלטענע מאַרקעס.

קורץ עס האָבען זיך, בקרוב ביי דער פיר-מע ליטקע און ראָזענשטיין אָנגעזאַמעלט אַזוי פיל מאַרקעס און עס איז אַרום זיי געוואָרען אַזאַ „בע-וועגונג“, ווי אין גרעסטען פּאָסט-קאָנטאָר.

און די נאַיווע אַרבייטער, בעאַמטע און שי-לער פון די פּוילישע שטעט און שטעטלעך האָבען דערווייל אומגעדולדיג געוואַרט אויף די צוגעזאָג-טע מתנות.

טייל האָבען זיך נאָך לאַנגע מאַטערנישען ענדליך טאַקע דערוואַרט און בעקומען צוגעשיקט אַ... פּרייז-קוראַנט פון דער פירמע ליטקע און ראָ-זענשטיין.

דער גרעסטער טייל האָבען אפילו די דאָזיגע מציאה אויך נישט בעקומען און האָבען ווייטער געוואַרט אַזוי לאַנג ביז זיי האָבען פערלוירען דאָס געדולד און וועגען דער „טראַנזאַקציע“ געמאָלדען דער לאָדזער פּראָקוראַטור.

אַזעלכע אָנקלאַגעס זענען דערהאַלטען געוואָ-רען סך הכּל אַ 5 טויזענד און די פּיפיגע שותפים פון דער פירמע „שווינדלאַרניאַ“ פּישל הערש ליט-קע און יונה ראָזענשטיין זענען אַוועקגעזעצט גע-וואָרען אויף דער בעשולדיגונגס - באַנק אין היגען סאָנד-גראָדזקי פאַר בעשווינדלען כמעט אַ האַלבע בעפעלקערונג פון דער מדינה.

צום גליק פון די בעשולדיגטע האָבען זיך צו דער געריכטס - מאַכט געוואָנדען נאָר די קרבנות, וועלכע האָבען דערהאַלטען די פּרייז - קוראַנטען אַזוי, אַז די פערטיידיגונג האָט געקאָנט אויפווייזען, אַז קיין אייגענטליכע אָפּערע זענען זיי נישט בעגאַנגען, נאָר זייער האַנדלונג האָט בלויז גע-קרייצט זיך אין אַ געוויסער מאָס מיט אַנ'אָפּערע.

דאָס געריכט האָט איינגעשטימט מיט דער קאָנצעפּציע פון דער פערטיידיגונג און די אָנגע-קלאָגטע בעפרייט פון שטראָף.

אַרגוס.

יודיש טעאַטער אין פילהאַרמאָניע, נאַרוטאָוויטשאַ 20
אונטער דער לייטונג פון א. בעזמאַן און א. קאַמפּאַנ'יעץ.

ווילקאָמען אונזער גרויסער גאַסט!

די פּרעמיערשע פון ניו-יאָרקער בן-עמי'ס קונסט-טעאַטער און פון פּע-טערבורגער ביעלאָבין און בערלינער מאַקס ריינהאַרדט'ס טעאַטערס

לידיאַ פּאָטאָצקאַ

שבת, דעם 18-טען, זונטאג, ד. 19-טען, מאָנטאג, ד. 20-טען און מיטוואָך, ד. 22-טען, 9 אין אָוועגד

פּרעמיערע! צום 1-טען מאָל אין לאָדז דאָס גרויסע ענגלישע ווערק, וועלכעס האָט געהאַט דעם גרעסטען ערפאָלג אויף די גרעסטע אייראָפּעאישע ביהנעס

„ליבע און ליידענשאַפט“ (ראָמאַן)

אין 3 אַקטען מיט פּראָלאָג און עפּילאָג פון שעלדאָן.
הויפּט-ראָל „קאַוואַליני“ (איטאַליענישע זינגערין) — לידיאַ פּאָטאָצקאַ.

שבת, 4 נאָכמיטאָג צו ביליגע פּרייזען אַנשעל שאָר'ס אויפפיהרונג, וועלכע האָט געהאַט אַזאַ גרויסען ערפאָלג

זיין יודיש מיידעל

אין 3 אַקטען פון לעש, מוזיק: ש. סעקונדע.

זונטאג, 4 נאָכמיטאָג צו ביליגע פּרייזען לייב ראַבינאָוויטש אויפפיהרונג די בעליבטע קאָמישע פּיעסע

די חלומות פון ליבע

אין 3 אַקטען פון פּרץ סאַנדלער.

דינסטאג, דעם 21-טען, 9 אין אָוועגד צום לעצטען מאָל אַנשעל שאָר'ס אויפפיהרונג

„זיין יודיש מיידעל“

אין 3 אַקטען פון לעש, מוזיק: ש. סעקונדע.

ס'נעמט אַנטייל (לויט א. ב.) פרויען: בעזמאַן, באָריסאָווא, מאַכאַראָווסקאַ, נערה, פּאָדערמאַן, קאַרעני, קאָמפּאַניעץ. מענער: אַריעל, אייזענבערג, באַלבירסקי, האַמבורגער, מאַכאַראָווסקי, מאָטקאָוו, ניהויז, פּאָלאַנסקי, ישראל קאָמפּאַניעץ, ראַבינאָוויטש, ראַקאָוו.

אַדמיניסטראַטאָר: מ. אַרנוואַלד. מוזיקאַלישער לייטער: ל. זעלמאַן.

בילעטען אויף אַלע פאָרשטעלונגען שוין צו בעקומען ביי דער קאַסע.

יורידישע עצות

אין דער דאָזיגער אָפּטיילונג גיט די רע-דאַקציע פון „נייעם פאָלקסבלאַט“ ענטפערען אויף יורידישע פראַגען, וואָס ווע-רען צוגעשיקט שריפטליך פון אונזערע לעזער.

> **קופּאָן**
> **יורידישע אָפּטיילונג פון „נייעם פאָלקסבלאַט“.**
>
> בכדי דערלאַנגען אַנ'אָנפראַגע אויף אַ יורידישע עצה, דאַרף צוגעלעגט ווערען דער קופּאָן מיט דער דאַטע פון טאָג, ווען די אָנפראַגע ווערט אַרײַנגעגעבען. אויף אָנפראַגען אָהן קופּאָן, וועט קיין ענטפער נישט געגעבען ווערען.

.9183 ג. לאַנצוט.

די מעטריקע איז נישט קיין גענוגענדער בע-וויז, אַז איהר זענט אַנ'ענגלישער בירגער.

אויב איהר ווילט אויף דעם סמך בעפרייט ווערען פון פּוילישען מיליטער-דינסט, מוזט איהר אימבעדינגט צושטעלען אַנ'ענגלישען פּאַס צוזאַמען אַנ'עהנליכע בעשטעטיגונג פון דער ענגלישער קאָנסולאַרער מאַכט אין פּוילין.

.9184 נח ג.

נישט איהר קאָנט עקסמיסירען דעם שוואָגער און נישט דער שוואָגער קאָן אייך עקסמיסירען שוין אפילו בלויז דערפאַר אַליין, ווייל איהר ברודער האָט גלייכע רעכט אויף דער דירה נאָך דער פערשטאָרבענער מוטער, ווי באַלד איהר ביידע האָט צוזאַמען געוואוינט אין דער זעלבער דירה אין מאָמענט, ווען זי איז געשטאָרבען.

.9185 אַ גרופּע פּאַבּאַראָווע איינציגע שפּיזער.

.9186 I. I. S.

מיר האָבען שוין נישט איינמאָל געענטפערט אויף עהנליכע אָנפראַגען, אַז לויט'ן אַרט. 64 פון איינהייטליכען אוסטאַוו וועגען מיליטער-דינסט-פליכט דאַרף מען אַ בקשה וועגען אַנ'אָדראָטשעניע אויפ'ן סמך פון אַנ'אַפּיעקונסטווא דערלאַנגען אַם-שפּעטעסטענס 14 טעג נאָך דער קוואַליפיקאַציע פון פּאָבאָראָווע דורך דער פּאָבאָר-קאָמיסיע.

.9187 אַ פּעראַינטערעסירטער פון שייבלערס ראַיאָן.

אַריינצוטראָגען אין האַנדעלס-רעגיסטער זענען מחויב נאָר די פירמען, וועלכע קויפען אויס אַמ-ווייניגסטען 3-טע קאַטעגאָריע האַנדעלס-פּאַטענט, וואָס שייך דער שטראָף, דראָהט העכסטענס אין דעם פאַל ביז 600 זל.

.9188 אַ האַנט-וועבער פון אַלעקסאַנדער.

.9189 לעוו.

.9190 אַ שטענדיגער לעזער פון זאַמענהאָפ.

וועגען אייערע ענינים דאַרפט איהר זיך פער-שטענדיגען פערזענליך מיט אונזער יוריסט טעגליך פון 3—4 נאָכמ. מיטבּרענגענדיג די צייטונג.

.9191 יחיאל ניימאַן.

די פּאָליציי-פונקציאָנערען זענען בערעכטיגט אויפ'ן סמך פון א. גערופענע שטראָף-מאַנדאַטען צו בעשטראָפען די שולדיגע העכסטענס מיט 10 זל.

צו צווינגען דעם בעשטראָפטען צו בעצאָהלען די אַרויפגעלעגטע אויף איהם סומע האָבען די פונקציאָנערען נישט קיין רעכט. בכלל קאָן אָנגע-וואָנדען ווערען דער דאָזיגער שטראָף סיסטעם נאָר אין די פאַלען, ווען דער שולדיגער דריקט אויס די גרייטקייט די געלט-שטראָף תיכּף צו בעצאָהלען, קוים ענטזאָגט ער זיך צו בעצאָהלען — מוז דער בעטר. פאַל. פונקציאָנער צוזאַמענשטעלען אַ גע-העריגען פּראָטאָקאָל און דער ענין געהט איבער אויפ'ן וועג פון נאָרמאַלער אַדמיניסטראַטיווער שטראָף-פּראָצעדור.

.9192 Sz. L.

אַ קינד אונטערליגט נישט די מאָרשריפטען פון דעקרעט וועגען לאָקאַטאָרען-שוץ.

איבריגענס, ווען אַזאַ אָביעקט, וואָלט אפילו יאָ אונטערליגען דעם דערמאָהנטען דעקרעט, וואָלט דער געשלאָסענער אָפּמאַך סיי ווי געווען גילטיג שוין דערפאַר אַליין, ווייל ס'האַנדעלט זיך נישט וועגען קיין פּריוואַט-דירה, נאָר וועגען אַ געשעפטס לאָקאַל.

.9193 ה. ג.

פאַר בעגעהן אַ גנבה האָט דער אונטער-נעהמער דאָס רעכט צו קינדיגען דעם שולדיגען אַרבייטער אויפ'ן אָרט.

אין אַזאַ פאַל פערלירט ער בלייבעדיג אויך דאָס רעכט אויף רענטע פון אַרבייטלאָזען-פאָנד.

דער קאַרגסטער יוד אין וואַרשאַ

די מעשה׳לעך און גלייכווערטלעך וואָס מען דערצעהלט וועגען איהם

איינער פון די אינטערעסאַנטסטע טיפּען פון אַלט־וואַרשאַ, וועלכען מאַסען וואַרשאַווער יודען און אַפילו קריסטען געדענקען נאָך אַלץ גוט, איז געווען ר׳ פנחס׳ל ביטער. ווען, אַ שטייגער, קמצנים וואָלטען דאַרפען קלייבען צווישען זיך אַ קעניג, וואָלטען זיי בעשטימט קיין אַנדערען נישט געקאָנט אויסקלייבען, ווי ר׳ פנחס׳ל ביטער פון גרזשיבאָווער געגענד.

ווי די מעהרסטע קמצנים, איז ר׳ פנחס׳ל ביי־טער געקומען צו געלד פון אָפּשפּאָרען. ער פלעגט עסען בלויז אויף אַזוי פיל, כדי צו דערהאַלטען די נשמה. אויך ווייב און קינדער האָבען ביי איהם געהונגערט. דאָס ברויט פלעגט ער האַלטען פער־שלאָסען אין אַ שענקעל און קיינעם עס נישט אָנגעטרויט. דערביי האָט ער נאָך גענוצט אַלט ברויט, ווייל פריש ברויט עסט מען אַ סך און עס איז אַ דלות. אַמאָל אין אַ נאָוויגע האָט ער געקויפט אַ הערינג און איינגעטיילט יעדען אין שטוב אַ דין שטיקעלע הערינג. דאָס איז געווען אַ יום־טוב אין שטוב.

מען דערצעהלט, אַז איינמאָל האָט זיינער אַ טאָכטער פערגלוסט זיך נאַשען און זי האָט גע־מאַכט אַ חנ׳דעל דעם טאַטען:

— טאַטע, איך וואָלט וועלען אַ שטיקעל הערינג!

— משוגע׳נע — האָט ר׳ פנחס׳ל געזאָגט — וועלכער מענש עסט עס בלויזען הערינג? הערינג עסט מען מיט ברויט.

— אויב אַזוי — האָט די טאָכטער געזאָגט — קאָנסטו מיר אויך צוגעבען אַ שטיקעל ברויט.

— אַ שעהנע טובה טוסטו מיר! — האָט ר׳ פנחס׳ל געענטפערט בייז און פערשטופּט די אוי־ערען, ער זאָל נאָר מעהר פון אַזאַ הולטייסטווע נישט הערען.

אַז ר׳ פנחס׳ל האָט שוין געהאַט אָפּגעשפּאָרט אַ היבשע סומע פון נישט דערעסען, איז ער, ווי די מעהרסטע קאַרגע, געוואָרען אַ פּראָצענטניק, געגעבען געלד אויף פּראָצענט בעאַמטע, פּריצים־לעך און אויך געגאַנגען מיט פערשידענע שליחות׳ן. דאָס פּריצים האָבען איהם געשיקט. די שווערסטע, אָפּטמאָל נישט אָנגענעהמסטע שליחות׳ן האָט ר׳ פנחס׳ל אויסגעפיהרט, און, פערשטעהט זיך, צונוּם.

אַנ׳אָפּגעריסענעם, אַ פערשוויצטען, אַ פער־שטויבטען פלעגט מען איהם שטענדיג טרעפען איבער די פערוואָרפענסטע וואַרשאַווער גאַסען און געסלעך, מיט פערהויבענע פּאָלעס און צוהינקענדיג דערצו.

אויב איהר מיינט, אַז ר׳ פנחס׳ל איז געווען אַ הינקעדיגער, האָט איהר אַ טעות. די פיס זיינע זענען געווען געזונד. גלייך, נאָר די שטיוועל זענען נישט געווען גאַנץ גלייך. ווארים ר׳ פנחס׳ל האָט געהאַט אַ טבע, אַז איין שטיוועל האָט ער מעהר אויסגעריבען פון צווייטען. און אַזוי ווי ר׳ פנחס׳ל וואָלט דאָך נישט אַרויסוואַרפען אומזיסט קיין געלד און לאָזען לייגען זוילען אויף ביידע שטיוועל, האָט ער געהייסען דעם שוסטער לייגען נאָר אַ זויל אויף איין צוריסענעם שטיוועל און אויף דעם אַנ־דערען נישט. די זויל האָט געמוזט זיין אַ גראָבע, און דעריבער מאַקע איז אויסגעקומען איין פוס העכער פון צווייטען. אַמאָל האָט ר׳ פנחס׳ל געהינ־קען אויפ׳ן רעכטען פוס, אַמאָל אויפ׳ן לינקען. אָפּהענגיג פון שטיוועל. אויך מיט די מלבושים האָט ער אַזוי געטון. טאָמער האָט זיך צוריסען אַנ־אַרבעל, האָט ער געלאָזט אַריינזעצען אַ נייעם; האָט געפלאַצט אַ שוך, האָט ער בעשטעלט אין שוך אַ נייעם און איינעם געטראָגען דעם אַלטען.

מיט יעדען טאָג איז ר׳ פנחס׳ל געוואָרען רייכער, אָנגעשטאָפּט מיט געלד. ער האָט שוין אָנגע־הויבען פיהרען גרויסע געשעפטען, געגעבען געלד היפּאָטעקען, נאָר אונטערשרייבען זיך האָט ער נאָך אַל׳ נישט געקענט און ער האָט געגעבן געשוויצט, ביז ער האָט אַוועקגעלייגט אויף אַ פּאַפּיר דריי רערעלעך אָנשטאָט אַנ׳אונטערשריפט. טאָמער האָט ער געדאַרפט זיך אונטערשרייבען אויף אַ טשעק, איז ער אַוועק צו זיינעם אַ פריינד, אַ גביר, בעט־טען איהם, ער זאָל זיך אונטערשרייבען פאַר איהם. דערביי פלעגט ער נאָר געהן צו אַזאַ גביר, וואָס גיט נישט קיין צדקה.

— וואָרים, אַז אַ מענש גיט צדקה — האָט ר׳ פנחס׳ל געזאָגט — קען ער קיין אמת׳ער גביר נישט זיין, און מען טאָר איהם נישט אָנטרויען.

פון קיין אייזערנע קאַסע האָט ר׳ פנחס׳ל נישט געהאַלטען.

— געה גיב אויס אַזוי פיל געלד אויף אַ שטיק אייזען! — האָט ר׳ פנחס׳ל געזאָגט — משוגע דאַרף מען זיין!

דעם גאַנצען פערמעגען האָט ער געהאַלטען אין אַ קוישעל, פערבונדען מיט שטריקלעך, בענד־לעך, רימענטלעך, אָבער אַזוי ווי ער האָט מורא געהאַט איבערלאָזען אין שטוב ביי זיך דאָס פערמע־גען, ווען ער געהט אַוועק, האָט ער דעם קויש מיט געלד אַריבערגעטראָגען אַלעמאָל צו זיין שכן דעם גביר, וואָס גיט נישט קיין צדקה און מען קען זיך אויף איהם פערלאָזען. דערביי, כדי צו ווי איננאַנצען זיכער, האָט ער ערפונדען אַזעלכע ספּע־ציעלע קניפּען אין די שטריקלעך, מיט וועלכע דער קויש איז געווען פערבונדען, כדי צו זיין זיכער, אַז קיי־נער האָט איהם נישט איבערגעבונדען. אָפט האָט מען איהם טאַקע געזעהן, ווי ער שלעפּט זיך אויף דער גאַס מיט אַנ׳אַלטען קויש, פערבונדען מיט שטריק־לעך און בענדלעך, צעהלענדיג די קנופּען. מען האָט שוין געוואוסט, אַז ר׳ פנחס׳ל שלעפּט דאָס פער־מעגען.

אַז אין גאַנץ וואַרשאַ האָט מען איינגעפיהרט גאַז־בעלייכטונג, האָט ר׳ פנחס׳ל ביי זיך אין שטוב קיין גאַז נישט אַריינגעלאָזט. — דאָס איז אַלץ מעשה שטן — האָט ער געזאָגט — כדי אויסצוזאַפּען געלד.

געברענט האָט מען נאַפט. דערביי האָט ר׳ פנחס׳ל געראַט אַ ספּעציעלע מאָס, וויפיל עס מעג אויסברענען. טאָמער זענען די נעכט געווען לענגערע און דער נאַפט האָט אויסגעברענט, איז מען געזע־סען אין דער פינסטער.

ווייב און קינדער האָבען זיך געבעטען ביי איהם, געטרערט, געוויינט. נאָר ר׳ פנחס׳ל האָט נישט נאָכגעגעבען. האָבען זיי זיך מישב געווען און ביס־לעכווייז אָנגעהויבען אויסצושטאַרבען. צוערשט דאָס ווייב, דערנאָך די קינדער.

ר׳ פנחס׳ל האָט גענומען אַ צווייט ווייב און אונטער איהר איינפלוס האָט ער אָנגעהויבען צו ווערען אַ „הולטאַי". קודם כל האָט מען אין שטוב אָנגעהויבען עסען ברויט מיט עפּעס, מיט פּוטער אָדער שמאַלץ, אָדער הערינג, נישט בלויז טרוקען ברויט ווי אַמאָל. פערשטעהט זיך, אַז גאָר ווייט איז עס נישט אַוועק.

— ביי מיר איז דאָ איין מאָל „מיט" — האָט ר׳ פנחס׳ל געזאָגט צו די קינדער, וואָס דאָס צווייטע ווייב האָט איהם געבראַכט אויף דער וועלט — פריהער איז קיין איין „מיט" אויך נישט געווען. דאַנקט גאָט דערפאַר.

„מיט" האָט געהייסען ביי ר׳ פנחס׳לען אַלץ, וואָס מען עסט צו צו ברויט. ווארים אַז מען עסט עפּעס צו צו ברויט, בענוצט מען דאָס וואָרט „מיט" — ברויט „מיט" פּוטער, ברויט „מיט" שמאַלץ א. אַז. וו. איין „מיט" האָט ר׳ פנחס׳ל געמוזט ערלויבען. דאָס ווייב האָט אַנדערש נישט געוואָלט. אָבער, אַז די קינדער האָבען שוין גע־קריגען געשמיר׳טע העלזער, געוואָלט ברויט מיט פּוטער און מיט הערינג, האָט ר׳ פנחס׳ל געשריגען געוואַלד:

— דאַנקט גאָט פאַר איין „מיט", צוויי מאָל „מיט" איז נישטאָ...

אַ חוץ איין „מיט" האָט ר׳ פנחס׳לס צווייטע ווייב נאָך אַ „הולטייסטווע" איינגעפיהרט. אויב זי איז אויסגעקומען מיט׳ן האַלבען רובעל אויף שבת, וואָס ר׳ פנחס׳ל האָט איהר אויסגעטיילט, אויב זי האָט נאָך דערפון אָפּגעשפּאָרט אַ דרייער, האָט ר׳ פנחס׳ל אַלס בעלוינונג צוגעלייגט פון זיין זייט אַ גאַנצען צווייער און מען האָט געקויפט אַ פלע־שעל „אָװשאַנע" ביר.

— האָסט אַ גוט מזל — האָט ר׳ פנחס׳ל דערביי געזאָגט דעם ווייב — „יענע", עליה השלום, זאָל האָבען אַ ליכטיגען מזל אין גן־עדן, האָט קיינ־מאָל קיין ביר נישט אָנגעקוקט.

אַ גרויסער צער פלעגט זיין אויף ר׳ פנחס׳־לען, ווען ס׳האָט איהם עמיצער אַמאָל אָנגעזעצט, נישט אָפּגעצאָהלט קיין הלוואה. ווילד פון צער פלעגט ער לויפען איבער די גאַסען, ברעכען די הענט און שרייען געוואַלד. דערביי פלעגט ער אַוועק לויפען צום אָנזעצער אַ באָרוועסער, אַ האַלב נאַ־קעטער, כדי אַרויסצורופען רחמנות, און נישט וועלען אָפּטרעטען.

— געוואַלד, איהר האָט דאָך געקוילעט אַ יוד אַנ׳אָרימאַן — האָט ער געוויינט. — יעך האָב דאָך נישט קיין העמד אויפ׳ן לייב, יעך בין דאָך נאַקעט און באָרוועס.

איינמאָל האָט באַנקראָטירט אין וואַרשאַ דער בעקאַנטער גביר פון פאַר׳ן אייזערנעם טויער, ר׳ אליעזר בלאַס. צווישען אַנדערע האָט אויך געקומען ר׳ פנחס׳לען צעהן טויזענד רובעל. ר׳ פנחס׳ל האָט לאַנג נישט געטראַכט, אויסגעטאָן די הויזען און זיך אין אַ בלויזער צוריסענער קאַפּאָטע, אָהן הויזען איז ער אַוועק צו ר׳ אליעזר בלאַס און געוואָרפען זיך צו דער קיך־טיר.

די דינסט האָט געמיינט, אַז דאָס איז אַ יוד אַנ׳אָרימאַן. האָט זי איהם געגעבען אַ נדבה, און גע־הייסען געהן, נאָר ר׳ פנחס׳ל האָט נישט אָפּגע־טרעטען.

— לאָזט מיך אַריין צום באַלעבאָס! — האָט ער געוויינט.

די דינסט האָט אַרויסגערופען דעם באַלעבאָס, ווי נאָר ר׳ פנחס׳ל האָט איהם דערזעהן, האָט ער אויפגעשפּילעט די קאַפּאָטע און געוויזען די פיס אָהן די הויזען.

— ר׳ אליעזר, האָט רחמנות אויף מיר, יעך בין אַ יוד אַנ׳אָביון, אָהן הויזען.

— ברענג איהם אַריין אַ פּאָר אַלטע הויזען — האָט ר׳ אליעזר בלאַס בעפוילען דער דינסט און אַוועק צו זיך אין קאַבינעט.

איינמאָל ווידער האָט איהם אַ וואַרשאַווער יוד נישט אָפּגעצאָהלט הונדערט רובעל, וואָס ער האָט ביי איהם געליהען אויף פּראָצענט. ר׳ פנחס׳ל איז, ווי אַלע מאָל אין אַזאַ פאַל, געקומען צו לויפען אַ נאַקעטער, אַ באָרוועסער און געשריגען געוואַלד.

— יודען, ער האָט מיך געשאָכטען, אָהן אַ מעסער מיך געקוילעט.

יודען זענען זיך צונויפגעקומען און גע־פּרואווט רעדען מיט ר׳ פנחס׳לען:

— ר׳ פנחס׳ל, שרייט נישט, זייט נישט מבייש קיין יוד.

— געוואַלד, מיין געלד! — האָט ר׳ פנחס׳ל נישט אויפגעהערט שרייען.

— וואָס וועט אייך העלפען דאָס שרייען — האָט דער יוד, דער בעל־חוב געזאָגט — איך האָב דאָך נישט. איך בין אַנ׳אָרימאַן.

— געוואַלד! — האָט ר׳ פנחס׳ל געשריגען — וועה איז מיר, כ׳האָב אַ יוד אַנ׳אָרימאַן געגעבען אַ הונדערטער, אַז כ׳גיב אַפילו קיין אָרימאַן קיין גראָשען נישט...

איהר ווילט וויסען דעם סוף פון ר׳ פנחס׳ל ביטער? דער סוף זיינער איז שוין נאָר קיין זיסער נישט געווען, ביטער ווי זיין אייגענער נאָמען. פון אַלע געלדער איז גאָרנישט געבליבען. איינער האָט נישט בעצאָהלט, אַ צווייטער איז געשטאָרבען, אַ דריטער איז אַוועק. צוליב זיין קאַרגשאַפט האָט ער קיינמאָל קיין רעכטען אַדוואָקאַט נישט גענומען. קיין ביכער האָט ער נישט געפיהרט, ווייל האַלטען אַ מענש דערויף האָט ער זיך נישט פערגונען און אַליין שרייבען האָט ער נישט געקענט. דערצו פלעגט ער פערגעסען, נישט געדענקען, ביי וועמען ער האָט עפּעס, וויפיל ער האָט. דאָס געלד האָט ער געהאַלטען אין פּסח׳דיגע טעפּ, אין שטרוי־זעק, איינגענייט אין קישענעס, אַזוי, אַז ווען ער איז גע־שטאָרבען, האָט קיינער דערפון נישט געוואוסט, און עס איז ערגעץ פערלוירען געגאַנגען.

אַ צייט האָט מען גערעדט, אַז אַ גרויסער טייל פון ר׳ פנחס׳לס פערמעגען איז אַריינגעפאַלען צו איינעם אַ הענדלער, וואָס האָט אָפּגעקויפט ר׳ פנחס׳עלס אַנ׳אַלטע צוריסענע קאַנאַפּע. ביים צע־נעהמען זי, זאָל ער האָבען געפונען אַ סך געלד, פון וואָס ער איז געוואָרען אַ גביר.

אָט אַזוי האָט ביטער געלעבט און געשטאָר־בען דער גרעסטער קמצן אין וואַרשאַ, ר׳ פנחס׳ל ביטער.

ג. קופּער.

Dr. med. H. Lubicz
צעגעלניאַנאַ 43, טעל. 41-32
ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און מענער־שוועכע קראַנקהייטען. היילונג מיט קוואַרץ־לאַמפּע (האָר־אויספאַל)
נעהמט אָן פון 8–10 און פון 5–8 אָווענד.

Dr. H. WOŁKOWYSKI
צעגעלניאַנאַ 25, טעל. 26-87
ספּעציעל אַרצט פאַר הויט און ווענע־רישע קראַנקהייטען, מענער־שוועכע, אַלע אַרט אַנאַליזען, בעהאַנד־לונג מיט קוואַרץ־שטראַהלען.
נעמט אָן פון 8–10 פריה, 12–2 נ.מ. און פון 4–8 אָוו.

גאָלדענע גריקעס

(ראָמאַן) (30

ער האָט מיר דערלאַנגט אַ שאַכטעל מיט ציגאַרען. איך האָב פערויכערט און בעמערקט:

— צו וואָס טויג עס אייך איינצואָרדענען אַזעלכע רוישיגע בעלער?

— ס׳שאַדט נישט! דאָס וועט זיך אַלץ שפּע־טער בעצאָהלען. — האָט ער אַ שמייכעל געטון — מיט דעם טרייסט איך זיך.

צוגעהענדיג צום טיש, האָט ער געעפענט אַ שופלעדעל, און אַרויסגענומען פון דאָרט אַ פּאַ־קעל פּאַפּירען פערשריבען אויף אַ שרייב־מאַשין.

— ווי איהר זעהט דאָ, איז אַלץ פערטיג! — האָט ער געזאָגט, איבערגעבענדיג מיר די פּאַפּי־רען — נאָך דעם געשפּרעך מיט אייך און מיט רויטזאַלען האָב איך צוזאַמענגעשטעלט דעם ענד־גילטיגען טעקסט. איהר קאָנט איהם מיטנעהמען מיט זיך אַהיים נאָר איך וואָלט אייך געבעטען, אַז איהר זאָלט פריהער אין איהם אַריינקוקען און זאָגען, צי האָט איהר נישט צו מאַכען קיין ספּע־ציעלע אויסבעסערונגען. מיט רויטזאַלען וועל איך זיך זעהן מאָרגען.

איך האָב זיך בעקוועם איינגעזעצט אין פאָטעל, און מיט נייגעריגקייט בעטראַכט די אָפּ־געדרוקטע בויגענס.

פון דעם ערשטען בליק האָב איך פערשטאַ־נען, אַז איך האַלט דאָ אין די הענט אַ פּראָיעקט פון אַנ׳אַקציען־געזעלשאַפט, דער נאָמען פון וועל־כער עס איז געווען אָפּגעדרוקט אויף דער אָנהויב זייט מיט גרויסע אותיות:

קאָמפּאַניע פון גאָלד־גרובען אין דרום־אַמעריקאַ.

אַקציען־געזעלשאַפט מיט אַ גרונד־קאַפּיטאַל פון 2 מיליאָן פונט שטערלינג".

קאַפּיטעל ניין.

דער שטאָך מיט׳ן קינזשאַל.

אַנ׳איבעראַשטער האָב איך אַ ווייל בע־קוקט אויף דער דאָזיגער איבערשריפט.

דערנאָך האָב איך זיך פערצויגען מיט׳ן רויך פונ׳ם ציגאַר, און פּאַמעליך דורכגעלייענט דעם דאָקומענט ביז׳ן סוף.

די אונטערנעהמונג איז געווען אַזאַ געשיק־טער שווינדעל, אַז איך האָב זיך נישט ווילענדיג געמוזט ענטציקען מיט זיינע שעפער...

בקיצור גערעדט, איז דער פּלאַן געווען אַזאַ:

די בעפעלקערונג פון ענגלאַנד איז געגעבען געוואָרען צו־וויסען, אַז אין די צפון פּראָווינצען פון אַרגענטינאַ זענען ענטדעקט געוואָרען נייע גאָלד־גרובען.

איך האָב גוט געקאָנט די דאָזיגע מקומות און געוואוסט אויף זיכער, אַז די גאַנצע מעשה איז אַ שמעק טאַבאַק נישט ווערט, און אַז ס׳איז נישט מעהר, ווי אַ חוצפּה׳דיגער ליגען כדי צו פּנאַרען נאַאיווע מענשען.

אין די דאָזיגע פּראָספּעקטען זענען געשיל־דערט געוואָרען די אומגעהויערע רייכטימער, וואָס ליגען דאָרט, אין אַרגענטינע בערגאָבען, און בכדי צו אַרויסרופען צוטרוי ביים בריטען פּובּ־ליקום, זענען אין זיי געווען אָנגעגעבען די נע־מען פון די מענשען, וואָס זענען געווען די גרינ־דער פון דער געזעלשאַפט.

די נעמען זענען געווען פאָלגענדע: סאָלאָ־מאָן נאַטאַן, לאָרד סענגאַט, מיסטער מאַטיאַס רויטזאַל, און באָניטאַ מאַראַלעס, דער געוועזענער פּרעזידענט פון דער רעפּובּליק.

דעם דאָזיגען פּערשוין טאַקי האָב איך גוט געקאָנט — אַזאַ מין אויסוואורף האָט נאָך, דאַכט זיך, דרום־אַמעריקאַ נישט אַרויסגעגעבען אויף דער וועלט, — און דעריבער איז שוין ביי מיר גאָר קיין ספק נישט געווען, אַז די גאַנצע אָפּעראַציע איז געווען אַ דורכאויס שווינדלערישע.

דער לאָרד סענגאַט האָט זיך די גאַנצע צייט אויפמערקזאַם צוגעקוקט, ווי איך לייען.

ווען איך האָב איבערגעקעהרט דאָס לעצטע בלעטעל, האָט ער מיך נערוועז אָנגעריהרט ביים אַקסעל, און געפרעגט, וואָס איך טראַכט וועגען דעם ענין.

— עס קלינגט זעהר סאָליד, — האָב איך קאַלטבלוטיג געענטפערט — אָבער אין עטליכע ערטער דאַרף מען מאַכען אויסבעסערונגען.

— מסכים! מען קאָן עס מאַכען מאָרגען וועלען דערשיינען ידיעות אין די פינאַנץ־צייטונ־גען וועגען דעם, אַז די גאָלד־גרובען זענען ענט־דעקט געוואָרען. דעם דאָזיגען ענין אַדורכצופיה־רען נעהמט אויף זיך איבער רויטזאַל. דערפאַר פאָדערט ער נאָר צוואַנציג טויזענד אַקציעס.

פאַר׳ן אַרויסשלעפּען פון די טאַשען פון די פערטרויליכע ענגלענדער צוויי מיליאָן פונט שטער־לינג, איז עס געווען נישט קיין שטאַרק איבערגע־זאַלצענער פּרייז.

איך האָב דעריבער מיט אַ שאָקעל פון קאָפּ געגעבען מיין הסכמה.

— הייסט עס, אַז בלייבען בלייבט נאָר אויס לאַמערספילד, — האָט סענגאַט פאָרטגעזעצט — אויב עס וועט זיך אייך איינגעבען איהם אַריינצו־קריגען, איז דער ענין ערלעדיגט. מיט דעם גע־וועזענעם אינערן־מיניסטער, אַלס פערוואַלטונגס־מיטגליד, וועט מען די אַקציעס קענען זעהר לייכט אויספערקויפען. גלויבט׳ס מיר... איך קאָן שוין גוט די שוטים!

דער גאַנצער פּלאַן איז פאַר מיר איצט גע־ווען קלאָהר.

איך האָב זיך אָנגעשטויסען, הלמאַי נאַטאַן האָט געבאָרגט לאַמערספילד׳ן אַ גרויסע סומע געלד.

דער אויסערן־מיניסטער האָט דאָך נישט גע־קאָנט, ווייטער אויף זיין אַמט נעהמען אָנטייל אין אַ געשעפטליכע טראַנזאַקציע...

(פאָרטזעצונג קומט)

OGŁOSZENIE.

Opierając się na Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 roku o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz.U.R.P. Nr. 91, poz. 527), na Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 19 lipca 1928 roku o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów, oraz cegły (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 761), oraz na uchwale Magistratu m. Łodzi Nr. 355 z dnia 16 kwietnia 1926 roku – niniejszem podaję do wiadomości mieszkańcom m. Łodzi co następuje:

Uchwałą Magistratu m. Łodzi Nr. 534 z dnia 15 maja 1929 roku zostały wyznaczone następujące ceny maksymalne (najwyższe):

Na przetwory zbóż chlebowych za 1 kg.

W HURCIE:		W DETALU:	
mąka żytnia 70%	—	mąka żytnia 70% . . . . zł.	—
„ pszenna 65%	—	„ pszenna 65% . . . „	0.78
		2-u kg. boch. chleba żyt pytl. 70% „	0.95
		1-o kg. boch. chleba żyt. pytl. 70% „	0.48
		chleb razowy . . . . „	0.40
		bułki . . . . „	1.10
		1 bułka o wadze min. $4^1/_2$ dkg. „	0.05

W myśl § 10 zacytowanego wyżej Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych będą ukarani przez władzę administracyjną I-ej Instancji według art. 4 i 5 zacytowanego wyżej Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej **aresztem do 6-ciu tygodni lub grzywną do 10.000.— złotych, o ile dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu w myśl innych Ustaw Karnych.**

Wyżej wyznaczone ceny maksymalne obowiązują na terenie m. Łodzi od dnia następnego po ogłoszeniu.

Łódź, dnia 16 maja 1929 roku

Wiceprezydent m. Łodzi
(—) Dr. E. WIELIŃSKI.

צו דער עפענטליכקייט.

דערמיט מאך איך עפענטליך בעקאנט, אז אזוי ווי איך האב א קאנצעסיאנירטע בודקע פון אינוואלידען-פעראיין אויף זגערזשער 30 און מיין מאן איז מיר קראנק געווען מעהר ווי א האלב יאהר צייט און איז געשטארבען, איבערלאזענדיג מיך מיט 4 קליינע קינדער אהן פרנסה און יעצט קומט א געוויסער לייבל אמזעל (זגערזשער 32) און פער'מכר'ט מיך אין קאמיסאריאט, אז איך שטער איהם דעם דורכגאנג, אז כ'בעזיץ נישט קיין פאטענט און יעצט קומט מיר חלילה אויס צו בלייבען אהן א שטיקעל ברויט מיט מיינע 4 יתומים. זאל די עפענטליכקייט משפט'ן די האנדלונג פון א יוד א הויזבעזיצער, אינהאבער פון 4 וואורשט-געשעפטען אין לאדז און דאס בעצאהלט ער מיר פאר מיין גוטס, וואס כ'האב איהם אלע טאג געגעבען א גמילת חסד. ער האט אויך מיין בודקע אומגעווארפען און מיר אנגעטון א שאדען אויף איבער 100 זל. מיט אכטונג

שפרה מאשקאוויטש, זגערזשער 30A

2773

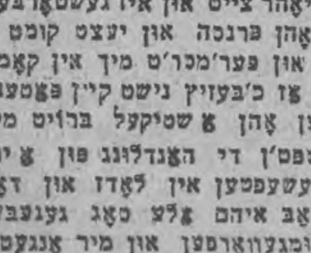

וויכטיג פאר לעטניקעס

PALMA-PATENT

אנשטאט זיך צו בארגען א בעט אויף אבנוץ-געלד קויפט בעסער פאר'ן זעלבען געלד

אנ'עכט פאטענטירט בעט מיט א מאטראץ

PALMA-PATENT וואס איז פערזעהען מיט דער שוץ-מארקע פאר וועלכען מיר גאראנטירען אויף 3 יאהר.

אויכערדעם, בעזיצען מיר שטענדיג אויף לאגער אין א גרויסען אויסוואהל

ניקעל-בעטען, אמעריקאנקעס,
ניקעל-קינדער-בעטען, קינדער-וועגעלעך,
טיש-בעטען, קינדער-בענקעלעך
מעטער-מאס. אויף רעדלעך.

מאטראצען גאבעטס, שאטקאווע און קאנאדיסקע קאזעטקעס און טאפטשאנעס

בעמ.: בעטלעך מיט וועגעלעך ווייס און ברוין 17 זל., פאלאווע-בעט. 14 זל.

רעיעלע בעהאנדלונג. פאבריקס-פרייזען. זעמטליכע רעפאראטורן.

הורט לאדז, פאלנאצנא 24, טעל. 31-85. דעטייל

די פערוואלטונג פון „חסד של אמת ומנחמי אבלים“, לאדז
מאכט בעקאנט איהרע מיטגלידער, אז

די יעהרליכע גענעראל-פערזאמלונג

וועט פארקומען אין פעראיינס-לאקאל פיעטריקאווער 34 דאנערשטאג, פ' בחקותי, דעם 30 מאי 1929 צום ערשטען טערמין 3 א זייגער נאכמיטאג. פאלס עס וועט נישט ערשיינען די געהעריגע צאהל מיטגלידער קומט די פערזאמלונג פאר מיט 2 שעה שפעטער, ד"ה 5 פארנאכט דעם זעלבען טאג אין זעלבען לאקאל און וועט גילטיג זיין ביי יעדער צאהל מיטגלידער.

טאג-ארדנונג: 1) עפענען די פערזאמלונג, 2) וואהלען פון א פארזיצענדער, 3) פארלעזען דעם פאר-ט-יאהריגען פראטאקאל, 4) קאסע- און טעטיגקייטס-בעריכט, 5) בעריכט פון דער רעוויזיאנס-קאמיסיע, 6) ביודזשעט אויפ'ן יאהר 1929—30, 7) גרינדען א שטענדיגען רעליגיעזען יתומים-הויז, 8) וואהלען פון 4 פערוואלטונגס-מיטגלידער, אויך 3 קאנדידאטען און א רעוויזיאנס-קאמיסיע, 9) פרייע פארשלאגען.

בעמערקונג: אום נישט צו פערלירען דעם וואהל-רעכט, בעטען מיר די פערנאכלעסיגטע בייטראגען איינצוצאהלען ביז'ן 27. ד. ח. 2776

Dr. med.
H. LAJCHTER
צאהן-כירורג
דזיאסלע-, קין-, גימען- און צאנג-קראנקהייטען.
Konstantynowska 9.
telefon 49-66
od $1^1/_2$—5 po poł. 4664

Dr. ADAM
GROSGLIK
Al Kościuszki 27
tel. 51-78,
הויט- און וועגערישע קראנקהייטען רענטגען און ליכטהייל-אינסט. נעמט אן פון 4—7 אין אווענד.

צו פערקויפן ביליג א נייע
שלאפצימער
ווי אויך א טיש מיט שטולען און א קוכען-איינריכטונג. צו ערפארען גדאנסקא 18 (אין פראנט-געוועלב).

א פעהיגער
יונגערמאן
זוכט בעשעפטיגונג ביי וואס ס'זאל נישט זיין. בעזיצט ערשטקל. רעפערענצען. אפערטן אונטער „M. I.“ אין אדמ. 2778

א לעהרערין
א גוטע פעדאגאגין, ערטיילט אונטעריכט אין יודישער, פוילישער און דייטשער שפראכען. פאר ערוואקסענע—ביליגע פרייזן. לאסמאן, בושעזשינער 15

קאליגראף
ל. בערמאן
וואוינט אויף
זאוואדזקא 19.

וואלענע, בוימוואלענע שטרימפ, לייכטע שטאפען און קאשמירען

זענען זעהר לאנג דויערהאפטיג, דערהאלטענדיג ביז צום סוף דעם נייעם אויסזעהן, אויב זיי זענען זארגפעלטיג געוואשען, פארזיכטיג און אהן קאכען.

שטרימף פון אלע ארט און סארט — גראבע און דינע, גלאטע און געמוסטערטע, ווארימע טריקא'ען, וואלענע העמדלעך נויטיגע צו ווינטער-ספארטען א. ז. וו. אנציגער, וועלכע ווערען זעהר אפט געשעדיגט נישט צוליב'ן טראגען נאר פשוט דורכ'ן וואשען אויף א פעהלערהאפטען אופן!... די גארן-פעדים ווערען שוואך, די וואל ווערט הארט און נישט גלאטיג, און די קאלירען פערמישען זיך, נאך מעהר, אויב ס'איז געקאכט, וואס איז ווירקליך א בארבאריזם, אויף וואס מ'קען זיך נישט דערלויבען... אזוי אויך אויף פרעסען מיט א צו הייס אייזען... דאס זענען זאכען וואס אין בוכשטעבליכען זין פון ווארט זענען נישט דערלאזבאר... נאר בענוצענדיג לוקס צום וואשען, מיידט מען אויס די שעדיגונג פון די שטאפען. מיט איין ווארט, מען דארף וואשען אויף א ראציאנעלען אופן און מיט א געהעריג מיטעל. וואשען דורך אויסדריקען אין די הענד — קיינמאל נישט רייבען און נישט אויסדרעהען. וואלענע שטרימף, שאלען, סוועטערס א. אז. וו. אויב זיי זענען פערשמוצט וואשען אויסשליסליך אין שוים פון לוקס, און מען דערציעלט איבעראשענדע רעזולטאטען, ווייל די אנציגער ויעלען האלטען זעהר לאנג דערהאלטענדיג ביז עגדע דעם נייעם אויסזעהן.

PRÓBKA DARMO

Kupon. Do firmy „Sunlajt“ Sp. Akc., Skrzynka Poczt. 479, Poczta Główna, Warszawa.—
כ'בעט מיר צו שיקען אנ'אומזיסט פעקעל „לוקס“, וואס איז גענוג אויף א פראבע-וואשען.
נאמען און פאמיליע—————שטראסע—————
(כ'בעט שרייבען דעם אדרעס דייטליך און פוילּיש

L.P.55—

PORADNIA WENEROLOGICZNA

פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
זאוואדזקא 1.

נאר פאר ווענערישע הויט-קראנקה, און מענער-שוואכע אנאליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער. קאנסיליומס מיט ספעציאליסטען פון אורא-לאגישע און נערווען-קראנקהייטען. קווארץ-לאמפ. עלעקטרישער הייל-קאבינעט קאסמעטיק.

—— טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אווענד. ——
פון 11 ביז 12 ביי טאג און פון 2 ביז 3 נאכמ. נעמט-אן א פרוי-דאקטאר נור קינדער און פרויען זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכמיטאג.
— בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען. —

וויזיט 3 זל.

Dr. med. NIEWIAŻSKI

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקה. בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע.

אנדזשעיא 5, טעל. 59-40

עמט אן פון 8—10 פריה און פון 5—9 אווענד.
עזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען.

מאשין-לעכער
ווערן אבגענעמען אויסגעצייכנט ביי
ג. נארדמאן צעגעלניאנא 29

לעטשניצע פון דאקטוירים ספעציאליסטען

און דענטיסטישער קאבינעט.
בושעזשינער 11, טעלעפאן 37-63
אפען פון 9 פריה ביז 7 אווענד.

ד"ר אימיך נאז, האלז, אויערן קר.	$4^1/_2$—$3^1/_2$
ד"ר קערשנער קינדער-קראנקה.	11-9 $4^1/_2$-3
ד"ר שיפמאן אינערליכע קראנקהייטען	2—12
ד"ר לוביטש הויט און געשלעכט-קר.	$1^1/_2$—$12^1/_2$
ד"ר שמירגעלד נערווען און גייסטיגע קר.	2—1
ד"ר גאלדבלאט אויגען-קראנקה.	$1^1/_2$—$12^1/_2$
ד"ר חיים כירורגישע קראנקהייטען	3—2
ד"ר בערגסאן פרויען און געבורטס-הילף	4—3

פסיכא-טעראפיע, שפראך-שטערונגען ווי שטאמלען א.א. אז פאקען-שטעלן, קינסטליכע בערג-זון-בעשטראהל. איינשפריצונגען, מאסאזשען, עלעקטריזאציע, אפעראצ. אויף פערלאנג הייזמען אין שטאט. אין לאבאראטאריום ווערען אנגענומען אלע ארט אנאליזען, אויך פלעגמע און בלוט

אימפונגען געגען שקארלאטין.
ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען
א רענטגען-אינסטיטוט.

ד"ר לאזשינסקי סטאמאטאלאג
צאהן-ארצט 10—1 3—6
קינסטליכע ציין, קראנען, מאסטען א. ז. וו.

די לעטשניצע איז אויך טעטיג זונטאג.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat“ Spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg.
Czcionkami i druk „Najer Folksblat“ Piotrkowska 21;
Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman.